

155 5
ด 246 ค

1 3

ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง
และความภาคภูมิใจในตนเอง

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุนารี เทชะโชควิวัฒน์

8 เม.ย. 2535

1569

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม 2527

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

176783

ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง
และความภาคภูมิใจในตนเอง

บทคัดย่อ

ของ

สุนารี เทศะโชควิวัฒน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2527

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง และศึกษาเปรียบเทียบวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน สถานภาพของนักเรียน และสภาพครอบครัวแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ปีการศึกษา 2526 ของโรงเรียนเบญจมินทรคอดเลจ และโรงเรียนนานาชาติวิฑูรย์วิทยา มีทั้งนักเรียนประจำและไป-กลับ จำนวน 228 คน เป็นชาย 113 คน หญิง 115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน และครอบครัว แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบบสอบถามวินัยในตนเอง และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ t - test, One-way Analysis of Variance, Multiple correlation, และ q -statistic และ Newman-Keuls Method.

ผลการศึกษาปรากฏว่า

1. การอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
2. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันมีวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่มีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะได้รับการอบรมเลี้ยงดู และมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันจะได้รับการอบรมเลี้ยงดู และมี
วินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน แต่มีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

A RELATIONSHIP BETWEEN CHILD-REARING,
SELF-DISCIPLINE, AND SELF-ESTEEM

AN ABSTRACT

BY

SUNAREE TECHACHOKEVIVAT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

March 1984

The purposes of this research were to find the relationship between child-rearing, self-discipline, and self-esteem, and to compare self-discipline with self-esteem of students, among these of different child-rearing, academic achievement, educational level status of student, and status of family. The samples of this study were 228 students, boarder and daytime student, that were randomly selected from secondary school students of Benjamin college and Panabhandu school. There were 113 boys and 115 girls. Four sets of questionnaires concerning personal data, child-rearing, self-discipline, and self-esteem were used to collect the data. The data were then statistically analysed, using t-test, One-way Analysis of Variance, Multiple correlation, and Newman-Keuls Method q-statistic.

The findings were as follows :

1. There was significantly positive correlation between child-rearing, self-discipline, and self-esteem at the .01 level.

2. The students from different child-rearing showed significant difference both in self-discipline and self-esteem at the .01 level.

3. The students from different academic achievement showed no significant difference both in self-discipline and self-esteem.

4. The students from different educational level showed significant difference in self-discipline at the .05 level, but showed no significant difference in self-esteem

5. The students from different status showed significant difference in both child-rearing and self-esteem at .05 level, but showed no significant difference in self-discipline

6. The students from different status of family showed no significant difference in both child-rearing and self-discipline, but showed significant difference in self-esteem at the .05 level

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

ผศ. ดร. อ.ดร.

ประธาน

อ.ดร. เด่นชัย

กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

ผศ. ดร. อ.ดร.

ประธาน

อ.ดร. เด่นชัย

กรรมการ

อ.ดร. เด่นชัย

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ธรรมมา อาจารย์ประณต เค้าณิม และอาจารย์
วัฒนา ศรีสัศย์วาจา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านทั้งสามเป็นอย่างมาก และ
ขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ทุกท่านของ
โรงเรียนเบญจมินทร์กอลเลจ โรงเรียนปανεพันธ์วิทยา โรงเรียนบางกะปิ
และโรงเรียนสตรีกุหลาบธนบุรี ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือ
ในการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ-คุณแม่ คุณน้า และพี่ ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุน
ในการศึกษาตลอดมา และเป็นกำลังใจอันสำคัญในการหาปริญญานิพนธ์จนสำเร็จ

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ เพื่อนๆ และน้องๆ ทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและ
ให้กำลังใจในการหาปริญญานิพนธ์จนสำเร็จได้ด้วยดี

สุนารี เทชะโชควิวัฒน์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้	4
	ความสำคัญของการศึกษาครั้งนี้	4
	ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	การอบรมเลี้ยงดู	9
	วินัยในตนเอง	12
	ความภาคภูมิใจในตนเอง	15
	การอบรมเลี้ยงดูกับวินัยในตนเอง	17
	วินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน และ	
	สภาพครอบครัว	20
	ความภาคภูมิใจในตนเองกับการอบรมเลี้ยงดู	
	และสภาพครอบครัว	21
๒	ความภาคภูมิใจในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	และระดับชั้นเรียน	21
	วินัยในตนเองกับความภาคภูมิใจในตนเอง	23
	สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้	24

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	26
กลุ่มตัวอย่าง	26
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
5 สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	62
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	62
กลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
อภิปรายผล	65
ขอเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	78

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้	27
2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง	42
3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง	43
4 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู แตกต่างกัน	44
5 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกัน	45
6 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนวินัยในตนเองของนักเรียน เมื่อจาแนก ตามระดับชั้นเรียน	46
7 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน .	46
8 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่สำหรับวินัยในตนเองของนักเรียน ที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน	47
9 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนวินัยในตนเองของนักเรียน เมื่อจาแนก ตามสถานภาพของนักเรียน	48
10 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ..	48
11 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนวินัยในตนเองของนักเรียน เมื่อจาแนก ตามสภาพครอบครัวของนักเรียน	49
12 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียน มีสภาพครอบครัว แตกต่างกัน	49

13	เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน	51
14	เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนแตกต่างกัน	52
15	แสดงคาสติพิพื้นฐานของคะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน เมื่อจาแนกตามระดับชั้นเรียน	53
16	เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียน แตกต่างกัน	53
17	แสดงคาสติพิพื้นฐานของคะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน เมื่อจาแนกตามสถานภาพของนักเรียน	54
18	เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีสถานภาพ แตกต่างกัน	54
19	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่สำหรับความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน	55
20	แสดงคาสติพิพื้นฐานของคะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน เมื่อจาแนกตามสภาพครอบครัวของนักเรียน	56
21	เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัว แตกต่างกัน	56
22	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่สำหรับความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน	57
23	แสดงคาสติพิพื้นฐานของคะแนนการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียน เมื่อ จาแนกตามสถานภาพของนักเรียน	58

ตาราง	หน้า
24	เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน .. 59
25	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่สำหรับการอบรมเลี้ยงดูของ นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน 59
26	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียน เมื่อ จำแนกตามสภาพครอบครัวของนักเรียน .. 60
27	เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัว แตกต่างกัน 61

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่เราเห็นความจำเป็นในการเร่งรัดพัฒนาประเทศเพื่อ
ความอยู่รอดของชาติและเพื่อเพิ่มคุณภาพของชีวิตให้แก่ประชาชน แต่การพัฒนาประเทศจะ
ดำเนินไปได้ด้วยปริมาณและคุณภาพเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของพลเมืองส่วนใหญ่ใน
ประเทศนั้นเป็นสำคัญกล่าวคือ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อุตสาหกรรมและ
อื่นๆ นั้นจะดำเนินไปได้ก็เพียงโดยขึ้นอยู่กับคุณลักษณะต่าง ๆ ของประชาชนในประเทศนั้น
เป็นอันดับแรก ฉะนั้นการพัฒนามุคกมลจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ (ควงเคื่อน
ทันตุมนาวัน 2524 1)

จากสภาพการณ์ในสังคมปัจจุบันพบว่า ปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย เช่น ปัญหา
ความประพฤติของนักเรียน ปัญหาข้าราชการที่ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ปัญหาความขัดแย้งกัน
ในหน้าที่และผลประโยชน์ของบุคคลต่าง ๆ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาเยาวชนยาเสพติด และ
ความสับสนวุ่นวายอื่น ๆ เป็นต้นซึ่งปัญหาเหล่านี้ จะเป็นผลมาจากการที่สมาชิกในสังคมนั้น
ขาดวินัยทางสังคมนั่นเอง แต่การที่บุคคลจะมีวินัยทางสังคมได้นั้น จำต้องมีวินัยในตนเองก่อน
เพราะวินัยในตนเองเป็นพื้นฐานของการควบคุมตนเองให้มีวินัยทางสังคม ดังที่สุชา จันทน์เอม
(สุชา จันทน์เอม 2511 : 49-53) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการปลูกฝังวินัยในตนเอง
ให้แก่เด็กไว้ว่า การควบคุมตนเองหรือการมีวินัยในตนเองเป็นส่วนสำคัญในการที่จะพัฒนา
อุปนิสัยของเด็กทั้งนี้เพราะเด็กได้เรียนรู้ว่า เขาไม่สามารถจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่าง
มีความสุขโดยปราศจากการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและในการติดต่อกับผู้อื่นนี้เองที่เขาต้องแสดงออก
ทางกานนิสัย ความถือ และทัศนคติทั่ว ๆ ไปในระหว่างสมาชิกที่เขาติดต่อกับ ✓

✓ วินัยจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้ป็นประสิทธิภาพ เพื่อที่จะ
ได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ วินัยจะเป็นเครื่องมือในการแนะแนวความประพฤติ
ของบุคคล จุดมุ่งหมายของวินัยทั้งหลายมิได้มีไว้เพื่อควบคุมพฤติกรรมของเด็กให้ดำเนินไป

ตามกำหนดความประพฤติที่ผู้ใหญ่บังคับ แต่ความหมายที่แท้จริงของวินัยคือวิธีการที่จะทำให้
เด็กเกิดความต้องการหาในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยตัวของตัวเองมีใช้ด้วยการ
บังคับ วินัยที่ดีจึงควรเป็นความรู้สึกจากภายในตัวเด็กเองที่จะกระทำสิ่งที่ดีงามต่าง ๆ โดย
ปราศจากการบังคับ พ่อแม่จะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลยิ่งในการสร้างวินัยให้กับเด็ก พ่อแม่ต้องไม่ตาม
ใจเด็กจนเกินไป หรือเข้มงวดกับเด็กจนเกินไปเพราะจะไม่เป็นผลดีกับตัวเด็กเอง อิศรภาพ
ที่มากเกินไปจะทำให้เด็กเกิดความยุ่งยากใจในการตัดสินใจและจะกลายเป็นบุคคลที่ไม่เชื่อมั่น
ในตนเอง แม้ว่าอิศรภาพจะจาเป็นต่อการเรียนรู้และการเจริญเติบโตของเด็กแต่อิศรภาพที่ค
้นเกินต้องมีขอบเขต ดังนั้นวินัยจึงต้องมีขอบเขตของการแสดงพฤติกรรมของเด็กไว้เสมอ
เด็กจึงจะเรียนรู้ว่าเขาสามารถทำอะไร ได้แค่ไหน มีกฎเกณฑ์ใดบ้างที่ควรเคารพและปฏิบัติ
ตาม แต่ถ้าเป็นวินัยที่เข้มงวดเด็กจะเกิดความรู้สึกต่อต้านหาสอนเหล่านี้เพื่อแสดงถึงความ
เป็นอิสระที่เขาต้องการ (ทัศนีย์ ฮาซาโนน 2519 : 57-62) /

~~ช่วยเหตุที่การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีความสำคัญต่อการหล่อหลอมและพัฒนา~~
~~บุคลิกภาพของเด็กให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป การอบรมเลี้ยงดูจึงควรกระทำโดยมีรากฐาน~~
~~มาจากเหตุผล ไม่ควรกระทำความรุนแรงต่อเด็ก~~ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ยึดตัวเอง
เป็นใหญ่ แสดงอำนาจ ใช้อารมณ์โดยขาดเหตุผลสมควรจะส่งผลให้เด็กขาดความอบอุ่นและ
ความมั่นคงปลอดภัย ขาดความศรัทธาเริ่ม ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และขาดแรงจูงใจไป
สัมฤทธิ์อีกด้วย ส่วนการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ต่าง ไปกันคนละทิศคนละทาง ไม่สนใจเด็ก
ปล่อยปละละเลยเด็กให้ทำอะไรได้ตามใจชอบจนเลยขอบเขตจะส่งผลให้เด็กรู้สึกขาดความ
รัก ความอบอุ่นจากพ่อแม่ ขาดโอกาสที่จะได้เรียนรู้คุณธรรมและความดีต่างๆ ด้วย การ
อบรมเลี้ยงดูทั้งสองลักษณะดังกล่าวเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ไร้แต่อารมณ์ ขาดเหตุผล ซึ่งทำให้
บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนมีค่าน้อย มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำและขาดวินัยในตนเอง
ในทางตรงข้ามถ้าพ่อแม่ให้การอบรมเลี้ยงดูโดยใช้เหตุผลแล้วจะทำให้เด็กสามารถควบคุม
ตนเองได้ มีวินัยในตนเอง ไม่ต้องให้ผู้ใหญ่หรือกฎเกณฑ์ภายนอกควบคุมความประพฤติ เด็ก
ได้ฝึกความเป็นอิสระ ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่า
และมีความภาคภูมิใจในตนเองสูง นอกจากนี้เด็กยังรู้สึกว่าได้รับความรัก ความอบอุ่น และ
ความมั่นคงปลอดภัยจากพ่อแม่เสมอ

ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูที่จะช่วยปลูกฝังวินัยที่ดีให้แก่เด็กซึ่งเป็นแนวทางให้
 เด็กได้แสดงความสามารถของตนให้ผู้อื่นยอมรับได้โดยถูกวิธี รู้จักป้องกันตนเองให้พ้น
 จากอุบัติเหตุต่างๆ รู้จักหักห้ามอารมณ์ที่จะแสดงความก้าวร้าวใส่บุคคลอื่น และไม่ก้าว
 ก่ายสิทธิ์ของผู้อื่น วินัยจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรมีโดยถือว่าเป็นเป้าหมายหลัก ถ้าชุมชนใด
 ขาดวินัยดีพัฒนาไม่ได้ แต่การที่ชุมชนจะมีวินัยได้ก็ต้องสืบเนื่องมาจากสมาชิกในชุมชนมี
 วินัยในตนเองเสียก่อนจึงจะนำไปสู่การมีวินัยทางสังคมและกลายเป็นชุมชนที่มีวินัยต่อไป ✓

สำหรับความภาคภูมิใจในตนเองนั้นเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา กล่าวคือ คนส่วน
 ใหญ่ปรารถนาที่จะมีความเข้มแข็ง มีความสำเร็จ รู้สึกว่าตนเองเป็นคนมีประโยชน์ มี
 ความมั่นใจในตนเองในการเผชิญโลก และยังปรารถนาที่จะได้รับการยกย่องจากคนอื่น
 มีตำแหน่งเป็นที่รู้จัก ตลอดจนมีความสำคัญและเป็นที่ประทับใจของบุคคลอื่น จึงเกิดแรง
 จูงใจที่จะสร้างสิ่งเหล่านี้ขึ้นมาโดยพยายามทำกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จจนได้รับการ
 ยกย่องซึ่งก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง แรงจูงใจดังกล่าวคือ แรงจูงใจต่อความ
 นับถือตน ถ้าบุคคลใดขาดแรงจูงใจดังกล่าวอาจทำให้กลายเป็นบุคคลที่มีปมก้อย อ่อนแอ
 และช่วยตนเองไม่ได้ (สวนา พรพัฒน์กุล 2522 : 133-134)

แต่การที่บุคคลจะมีวินัยในตนเอง หรือมีความภาคภูมิใจในตนเองหรือไม่และ
 มากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการ
 พัฒนาบุคคล

ประสาธ อิศรปริศา (ประสาธ อิศรปริศา 2523 : 2 อ้างอิงมาจาก
 Sorenson .n.d.) ว่า วินัยเป็นวัยที่บุคคลจะก้าวขึ้นมาจากการเป็นเด็ก เป็นระยะ
 ของการพัฒนาทั้งภายในและภายนอก มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับ
 ความเป็นตน เป็นระยะที่ก้าวขึ้นมาจากการพึ่งผู้อื่นมาสู่การพึ่งตนเอง เป็นช่วงที่ต้องการ
 อิศรภาพ มีความรับผิดชอบ มีความจริงจังกับงานและความรัก

ด้วยเหตุที่วินัยเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาจึงควรได้รับการแก้ไข
 ปรับปรุง และเสริมสร้างลักษณะนิสัย ตลอดจนบุคลิกภาพที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความมีวินัย
 ในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเองซึ่งเป็นลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาบุคคล ดังนั้น

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น โดยหวังว่าผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อสร้างเสริมวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองให้แก่เด็กไทยเพื่อจะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นกำลังสำคัญและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่า การอบรมเลี้ยงดู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน สถานภาพของนักเรียน และสภาพครอบครัว ที่แตกต่างกันจะมีผลต่อวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันหรือไม่

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบว่า การอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร เพื่อให้พ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้ที่หน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กได้ตระหนักถึงความสัมพันธ์เหล่านี้ และนาประโยชน์ไปใช้ในการอบรมเลี้ยงดูเพื่อปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง และพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเอง อันเป็นลักษณะบุคลิกภาพที่เอื้อต่อการพัฒนาบุคคลและสังคมต่อไป

2. ทำให้ทราบว่า การอบรมเลี้ยงดู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน สถานภาพของนักเรียน และสภาพครอบครัว ที่แตกต่างกันจะส่งผลให้เด็กมีวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง แตกต่างกันหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางแก่พ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กในการส่งเสริมให้เด็กวัยรุ่นได้พัฒนาความมีวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

ปีการศึกษา 2526 ของโรงเรียนเบญจมินทร์คอลเลจ และโรงเรียนปณะวันธุ์วิทยา จำนวน 228 คน เป็นชาย 113 คน หญิง 115 คน

2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตอนที่ 1 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ต่อไปนี้

- การอบรมเลี้ยงดู
- วินัยในตนเอง
- ความภาคภูมิใจในตนเอง

ตอนที่ 2 ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต่างๆ ต่อไปนี้
ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- การอบรมเลี้ยงดู แบ่งเป็น การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์
 - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
 - ระดับชั้นเรียน แบ่งเป็น มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3
 - สถานภาพของนักเรียน แบ่งเป็นนักเรียนประจำ นักเรียนไป-กลับที่อยู่กับบิดามารดา และนักเรียนไป-กลับที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดา
 - สภาพครอบครัว แบ่งเป็น บิดามารดาอยู่ด้วยกัน บิดามารดาแยกกันอยู่ และบิดามารดาถึงแก่กรรม
- ตัวแปรตาม ได้แก่
- วินัยในตนเอง
 - ความภาคภูมิใจในตนเอง
 - การอบรมเลี้ยงดู

กานิยามศัพท์เฉพาะ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง วิธีการที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อเด็กแล้วทำให้เด็กรู้สึกว่าได้ได้รับการปฏิบัติด้วยความรัก ความอบอุ่น ความยุติธรรม ใช้เหตุผลในการลงโทษ ยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก เคารพในสิทธิของเด็ก เด็กมีอิสระในการกระทำสิ่งต่างๆโดยล้าพังตามที่ต้องการได้ตามสมควร ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่เด็กตามโอกาสอันควร และมีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติต่อดังกล่าว

2 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ หมายถึง วิธีการที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อดังกล่าวแล้วทำให้เด็กรู้สึกว่าได้ได้รับการปฏิบัติด้วยความไม่เป็นธรรม ไม่ได้มีความรัก ความอบอุ่น ลงโทษเด็กตามอารมณ์อย่างไม่มีเหตุผล ไม่ยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก ก้าวร้าวสิทธิของเด็กและเข้มงวดกับเด็กจนเกินไป หรือบางครั้งก็ปล่อยปละละเลยจนเด็กรู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้ง ขาดความสม่ำเสมอในการปฏิบัติต่อดังกล่าวให้เด็กเกิดความสับสนปฏิบัติตนไม่ถูก

การอบรมเลี้ยงดูทั้งสองแบบวัดได้จากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การตัดสินใจว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใดนั้น ใช้เกณฑ์ 25% บน-ล่าง กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับการคะแนนการอบรมเลี้ยงดูอยู่ในกลุ่ม 25% บนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ถือว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ส่วนผู้ที่ได้รับคะแนนการอบรมเลี้ยงดูอยู่ในกลุ่ม 25% ล่างของทั้งหมด ถือว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์

2. วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการบังคับควบคุมอารมณ์ หรือพฤติกรรมของบุคคลด้วยอำนาจภายในของบุคคลนั้นๆ เพื่อให้พฤติกรรมของตนเป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง และตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม แม้จะมีสิ่งเร้าจากภายนอก เช่น บุคคลอื่น หรือสิ่งเร้าภายในตนเอง เช่น อุปสรรคหรือความปรารถนาที่ตาม ก็ยังคงไม่เปลี่ยนพฤติกรรมหรืออารมณ์ของตนจากที่มุ่งหวังไว้ (วินัยในตนเองวัดได้จากแบบสอบถามวินัยในตนเอง) ของ วิวัฒน์ มูลสถาน

3 ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การพิจารณาตัดสินค่าของตนตามความรู้สึก และทัศนคติที่มีต่อตนเอง ของบุคคลทั้งในด้านดีและไม่ดีในเรื่องต่างๆ เช่น การประสบ

๘. นิคมารคา หมายถึง บุคคลที่ให้การดูแลเอาใจใส่และใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด
ซึ่งอาจจะเป็นนิคมารคาที่แท้จริง หรือญาติพี่น้องที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยก็ได้

๑. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
ปีการศึกษา 2526 ของโรงเรียนเบญจมินทร์คอลเลจ และโรงเรียนปανεันธุ์วิทยา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การอบรมเลี้ยงดู

ฟรอยด์ (Freud, 1949, 26-29) กล่าวว่า "เด็กคือบิดาของมนุษยชาติ" (Child is father of man) ทั้งนี้เพราะเด็กจะก่อเจริฐเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต และจะเป็นผู้ให้กำเนิดเด็กรุ่นต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้นครอบครัวซึ่งเป็นสังคมหน่วยแรกของเด็กจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการของเด็กตั้งแต่วัยแรกเริ่มและวัยต่อมา เพราะหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของครอบครัวคือ การอบรมเลี้ยงดูบุตร เพื่อให้บุตรของตนเป็นคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งผลผลิตของการอบรมเลี้ยงดูนั้นจะเป็นเหมือนฐานรองรับบทบาทอื่นๆ ต่อไป (จรรยา สุวรรณทัต 2523 : 52 - 57)

การอบรมเลี้ยงดูมิใช่ให้เพียงแต่ความสุขทางกาย อันได้แก่ ปัจจัยสี่ เท่านั้น แต่สิ่งสำคัญนอกเหนือจากนี้คือ การให้ความรัก ความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่ ทั้งเป็นความสุขทางใจและเป็นสิ่งที่เด็กต้องการมาก การให้ความรักแก่เด็กจะต้องเป็นความรักที่มีเหตุผลและจริงใจ การแสดงความรักด้วยการกอด โอบอุ้มอย่างเต็มที่ที่ลูกต้องการจะทำให้เด็กไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่สามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง ในทางตรงข้าม เด็กที่ไม่ได้รับความรัก ความอบอุ่น จากพ่อแม่ก็จะเกิดความรู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้ง นอกจากความรัก ความอบอุ่นแล้วพ่อแม่ยังต้องให้การยอมรับ และความเข้าใจในตัวลูกอีกด้วย เพราะจะช่วยให้เด็กมีความสุขและปรับตัวได้ดี แต่ถ้าเด็กไม่ได้รับการยอมรับและความเข้าใจก็จะทำให้เด็กรู้สึกอึดอัดว่า เหว่ ขาดความสุข และปรับตัวได้ยาก นอกจากนี้ยังอาจแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่เหมาะสมเพื่อเรียกร้องความสนใจ (ทัศนีย์ อาชาโน 2519 : 57 - 62)

ทว่าเหตุที่การอบรมเลี้ยงดูเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก จึงมีผู้หาการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับ การอบรมเลี้ยงดู ในแง่ต่างๆ ไว้มาก

ธาทิ ซิมมอนส์ (Symond 1939 : 283-285) ได้ศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกพบว่า พ่อแม่ที่เลี้ยงดูลูกโดยการยอมรับลูกจะทำให้ลูกมีความคิดเกี่ยวกับตนเองมีความรู้สึกปลอดภัย มีความมั่นคงทางอารมณ์ ส่วนพ่อแม่ที่เลี้ยงดูลูกโดยการไม่ยอมรับลูกจะทำให้ลูกกลายเป็นคนที่ขาดความอบอุ่น มีความคิดเกี่ยวกับตนเองต่ำ และมองโลกในแง่ร้าย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ แรดเค (Radke. 1939 396) และ เฮิร์ลล็อก (Hurlock., 1955 433-435) ที่พบว่า เด็กที่ได้รับการยอมรับ ได้รับความรักความเอาใจเขยี่ยกัน และพ่อแม่เคารพในสิทธิของเด็ก ซึ่งเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จะทำให้เด็กมีลักษณะความเชื่อมั่นในตนเองสูง เป็นที่ยอมรับของสังคม ให้ความร่วมมือกับเพื่อนฝูง มีความรับผิดชอบสูง และมีความคิดสร้างสรรค์ (อ้างจาก จิตรา เฝ้าทรัพย์ 2520 : 11)

ในด้านการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อลูกนั้น มีผู้ทำการศึกษารวบรวมไว้หลายท่าน (Champney. 1941 , Baldwin, Kalhorn, and Breese. 1945; 1949 , Crandall and Preston. 1955 , Lafore. 1945 , และ Baumrind. 1967, 1968, 1971) จากการศึกษาพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติกับลูกของท่านเหล่านี้ สามารถสรุปออกมาได้หลายแบบคือ แบบประชาธิปไตย แบบตามใจเด็ก แบบให้ความรักความอบอุ่น แบบปฏิเสธไม่ยอมรับเด็ก แบบบังคับขู่เข็ญเด็ก แบบเผด็จการ แบบให้ความร่วมมือกับเด็ก แบบใช้อำนาจ แบบยินยอมตามเด็ก และแบบปล่อยปละละเลย (Jersild. 1975 230-232)

แต่ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็นสองประเภท คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ โดยเห็นว่าทั้งสองลักษณะดังกล่าวค่อนข้างจะเข้ากับสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน คือ

ทิพย์สุภา นิลสินขพ (ทิพย์สุภา นิลสินขพ 2523 : ๖) ให้ความหมายว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่เด็กรู้สึกว่าตนเองได้รับการปฏิบัติจากบิดามารดา หรือผู้ดูแล ด้วยความรัก ความห่วงใย ยอมรับความคิดเห็น

ให้ความช่วยเหลือ ให้ความยุติธรรม มีอิสระ ได้รับการเอาใจใส่ ยอมรับความสามารถ และมีส่วนในกิจกรรมของเด็ก

✓ พันนาสูตร สถาพรวงศ์ (พันนาสูตร สถาพรวงศ์ 2523 5) ได้ให้ความหมายว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่เด็ก ปฏิบัติต่อเด็กด้วยความยุติธรรม ใช้เหตุผลในการทำโทษเด็ก ให้เด็กแสดงความคิดเห็น ยอมรับนับถือความสามารถ ให้ความร่วมมือในเรื่องต่างๆตามโอกาสอันเหมาะสม

✓ อุบลรัตน์ โพธิโกศล (อุบลรัตน์ โพธิโกศล 2523 8) ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลว่าหมายถึง วิธีการปฏิบัติของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองที่เด็กมีความรู้สึกว่าคุณแม่ปฏิบัติต่อเด็กด้วยความยุติธรรม ทั้งในด้านการรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล เด็กสามารถแสดงอิสรภาพด้านความคิด สามารถโต้ตอบ มีความเป็นตัวของตัวเอง พ่อแม่ยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเด็กตามโอกาสอันเหมาะสม

ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ หมายถึง วิธีการของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองที่ทำให้เด็กรู้สึกได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่ด้วยความไม่เป็นธรรม ไม่ได้รับความรักและความอบอุ่น ลงโทษเด็กตามอารมณ์โดยไม่มีเหตุผล ไม่ยอมรับนับถือความสามารถ และความคิดเห็นของเด็ก ไม่มีความกังวลใจในการปฏิบัติต่อเด็กทำให้เด็กสับสนปฏิบัติตนไม่ถูก

✓ การให้เหตุผลแก่เด็กเป็นการให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ และขนบธรรมเนียมประเพณีทางสังคมต่างๆ เพื่อเด็กจะได้ใช้เป็นหลักปฏิบัติต่อไป นอกจากนี้การให้เหตุผลยังเป็นการตีแผ่ความคิด ความเชื่อ และลักษณะต่างๆ ของผู้เลี้ยงดู ทำให้เกิดการเลียนแบบได้ง่าย อีกประการหนึ่งการอบรมเด็กแบบให้เหตุผลแทนการใช้อารมณ์ซึ่งแสดงถึงการใช้อำนาจข่มขู่จะทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณเลี้ยงดูมีความรัก ความหวังดีต่อตนอย่างจริงใจ ผู้เลี้ยงดูจะส่งเสริมหรือห้ามปรามพฤติกรรมใดก็เพื่อประโยชน์ ของเด็กเองทั้งสิ้น ทำให้

เด็กไม่เป็นปฏิกิริยาต่อผู้เลี้ยงดูในขณะที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเด็ก เคย์ (Kay. 1975 : 30) พบว่า ผู้เลี้ยงดูที่มีฐานะและการศึกษาต่ำ ขาดความสามารถที่จะให้เหตุผลแก่เด็กจึงใช้อารมณ์และการวางอำนาจทำให้เด็กรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้ควบคุมพฤติกรรมของตนทุกระดับ เริ่มตั้งแต่ พ่อแม่ ครูอาจารย์ ไปจนถึงตำรวจ ส่วนเบคเคอร์ (Becker. 1964 : 171) พบว่า การใช้อารมณ์โดยปราศจากเหตุผลทำให้เกิดการฝึกอบรมเด็กที่ไม่คงเส้นคงวาซึ่งทำให้เด็กไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า ควรหรือไม่ควร กระทำพฤติกรรมชนิดใด เด็กจึงเกิดความข้องสัยอันเป็นชนวนให้ เด็กมีนิสัยก้าวร้าวสูง นอกจากนี้เบคเคอร์ยังได้สรุปผลจากการวิจัยหลายเรื่องว่า พ่อแม่จากครอบครัวฐานะปานกลางจะให้ความอบอุ่นแก่ลูก อธิบายเหตุผลและแสดงความเสียใจเมื่อลูกทำผิด ตลอดจนไม่สั่งจะเข้มงวดกวดขันลูกในเรื่องต่างๆ มากนัก แต่บิดามารดาที่มีฐานะต่ำ ผู้มีอาชีพที่ใช้แรงงานชอบใช้การลงโทษทางกาย ควบคุมลูกอย่างเข้มงวดกวดขัน และยังคงยึดความกฎเกณฑ์ภายนอกมากกว่าที่จะยึดมั่นในความคิดของตนเอง (ดวงเกื้อน พันธุนาวิน 2524 . 15-19)

ฉะนั้นเราจะเห็นได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมพัฒนาการและบุคลิกภาพของเด็ก แต่การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บั่นทอนและทำลายพัฒนาการและบุคลิกภาพของเด็ก

วินัยในตนเอง

วินัย คือ หลักหรือวิธีทางในการสร้างนิสัย การประพฤติปฏิบัติอันเหมาะสม สร้างแนวความคิดอันมีเหตุผล และสร้างอุดมคติอันดีงามให้แก่บุคคล ยังผลให้พฤติกรรมที่แสดงออกโดยส่วนรวมเป็นที่ยอมรับของสังคม และช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมดำเนินไปด้วยดี (ธารง บัวศรี 2506 : 137-162)

วินัยเกิดจากความต้องการที่จะประสานความต้องการของตน ของบุคคลอื่น และของสังคม เข้าด้วยกันโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ ดังนั้น จุดมุ่งหมายของวินัยจึงไม่ใช่การจำกัดเสรีภาพของเด็ก แต่เป็นการได้เสรีภาพแก่เด็กภายในขอบเขตที่เด็กสามารถจัดการได้ (Jersild. 1975 146) กวายนนี้ วินัยจึงเป็นเรื่อง

ที่สำคัญและจำเป็นยิ่งในการพัฒนาเพราะเด็กยังไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า การกระทำของเขานั้นถูกหรือผิดอย่างไร วินัยจะเป็นเครื่องช่วยแนะแนวความประพฤติอย่างรับผิดชอบของเด็กในอนาคต ตามปกติแล้ว พ่อแม่ และครูอาจารย์จะเป็นผู้ตั้งระเบียบวินัยขึ้นใช้บังคับเด็ก เพื่อแสดงจุดมุ่งหมายหรือลักษณะแบบแผนความประพฤติที่ผู้ใหญ่ต้องการให้เด็กประพฤติ ดังนั้นวินัยของเด็กแต่ละคนที่ผู้ใหญ่ของเขากำหนดย่อมเป็นสิ่งที่แสดงว่าเขาเข้าใจใจเด็กของเขาได้ก็เพียงไร การตั้งวินัยจึงจำเป็นต้องกระทำอย่างระมัดระวัง และเข้าใจธรรมชาติของเด็กดีพอ ก็คงให้สอดคล้องกับขั้นตอนการพัฒนาการของเด็ก (นวลศิริ เปาโรหิตย์ 2518 : 177)

วินัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. วินัยในตนเอง คือ กระบวนการ หรือวิธีการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง โดยเป็นผู้นำนานตนเองให้ประพฤติตามแนวทางที่เลือกไว้
2. วินัยในหมู่คณะ คือ การใช้ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นเครื่องมือรักษาความเรียบร้อย การจัดสถานการณ์ที่ชักจูงให้มีการปฏิบัติงานโดยมุ่งถึงผลสำเร็จอันดีงามในการปฏิบัติงานใดๆก็ตาม (สุชา - สุรางค์ จันทน์แถม 2518 : 154)

วินัยทั้งสองประเภทล้วนแต่มีความสำคัญ และจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม แต่วินัยในตนเองมีความสำคัญและจำเป็นมากกว่า เพราะจะเป็นพื้นฐานไปสู่ความมีวินัยในหมู่คณะและในสังคมต่อไป

กู๊ด (Good. 1973 : 525) ได้กล่าวถึง วินัยในตนเอง ว่าหมายถึงการบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ไม่ให้บังคับโดยอำนาจภายนอก แต่บังคับโดยอำนาจภายในตัวบุคคล และเป็นอำนาจที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือการยอมรับในคุณค่าอันใดอันหนึ่งซึ่งทำให้บุคคลสามารถบังคับพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามนั้นได้

ภัทรา นิคมานนท์ (ภัทรา นิคมานนท์ 2517 : 7) ให้ความหมายว่าวินัยในตนเอง หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงความพยายามในการควบคุมพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตนตั้งใจไว้ได้

วิวัณณ อัสวาณิชย (วิวัณณ อัสวาณิชย 2523 : 8) อธิบายว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถที่บุคคลู้ตัวอยู่ตลอดเวลาในการแสดงพฤติกรรมทางค่านิยม ความเป็นผู้นำ ความรู้สึกนึกชอบ ความอดทนไม่กังวลใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ตนเองต้องการแต่ไม่ขัดกับกฎเกณฑ์ ขอบจำกัดของสังคมทั่วไป รวมไปถึงการปฏิบัติตามระเบียบที่สังคมวางไว้ ตลอดจนมีความเห็นใจ ไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล มีความตั้งใจ และความเรื่ออานาจภายในตนเอง

วิวัณณ บุณสถาน (วิวัณณ บุณสถาน 2523 : 9) ให้ความหมายของวินัยในตนเองว่าหมายถึง ความสามารถในการบังคับควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของบุคคลด้วยอำนาจภายในของบุคคลนั้นๆ เพื่อให้พฤติกรรมของตนเป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง และตามกฎระเบียบของสังคม แม้จะมีสิ่งเร้าจากภายนอก เช่น บุคคลอื่น หรือสิ่งเร้าจากภายในตนเอง เช่น อุปสรรค หรือความปรารถนาก็ตามก็ยังคงไม่เปลี่ยนพฤติกรรมหรืออารมณ์ของตนจากที่มุ่งหวังไว้

สรุปแล้ว วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของบุคคลให้เป็นไปตามความมุ่งหวัง โดยอำนาจภายในตนเอง และไม่เปลี่ยนแปลงความตั้งใจ แม้จะมีสิ่งเร้าอื่นๆทั้งภายในหรือภายนอกมากระทบก็ตามนอกจากนี้ สิ่งที่เราจะต้องไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคม และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

กรุณา กิจชัยน (กรุณา กิจชัยน 2517 : 21) ได้สรุปเกี่ยวกับความมีวินัยแห่งตนไว้ว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเองจะมีลักษณะและพฤติกรรมดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ
2. เชื่อมั่นในตนเอง
3. มีความรู้สึกนึกชอบ
4. ไม่กังวลใจ
5. มีความตั้งใจจริง ใจจดจ่อ
6. มีลักษณะความเป็นผู้นำ

- 7 มีความซื่อสัตย์ จริงใจ มีเหตุผล
- 8 กล้าคิด กล้าพูด และกล้าหา
- 9 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล
10. มีความอดทน /

ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของเดวิด ออสเตอร์เบิร์ก (David Ausubel) เน้นให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายของการสร้างวินัยในตนเองว่า เพื่อระงับ หรือ ควบคุมความโกรธ ความรู้สึกต่ำต้อย ความรู้สึกที่ตัวเองมีความผิดอยู่ตลอดเวลา และมีความกล้าหาญ เพราะความรู้สึกเหล่านี้เป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลขาดความเชื่อมั่นในตนเอง การแสดงหรือการชักจูงความรู้สึกดังกล่าวจึงเป็นทางหนึ่งที่ทำให้บุคคลสามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองได้ วินัยที่ดีต้องเกิดจากแรงผลักดันภายในตัวเด็กเองมากกว่าจากแรงบังคับภายนอก เพราะเด็กจะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่สังคมยอมรับ โดยไม่มีความขัดแย้งในตนเอง (อ้างจาก วิวัฒน์ อัคราวิชัย 2523 10) /

ความภาคภูมิใจในตนเอง

ความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นความต้องการ (need) อย่างหนึ่งของมนุษย์ ดังที่ มาสโลว์ (Maslow. 1954 81-97) ได้ศึกษาถึงความต้องการของมนุษย์แล้วเชื่อว่า คนทุกคนในสังคมมีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จ และประเมินค่าความสำเร็จของตนไว้สูง ทั้งยังมีความภาคภูมิใจในตนเอง และต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนด้วย ถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองจนพอใจจะทำให้บุคคลนั้นมีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความสามารถ และมีประโยชน์ต่อสังคม แต่ถ้าความต้องการนี้ถูกขัดขวางจะทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีปมด้อย หรือเสียหน้า หรือเสียความภาคภูมิใจในตนเอง

เจมส์ (James. 1950 310-311) ได้ให้ความหมายว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่มีอยู่ในตัวเรา การไม่ทำให้เราเกิดความล้มเหลว และต่ำต้อย ความรู้สึกของเราก็จะคงอยู่ครบถ้วนภายหลังจากการที่ไล่หาอะไรสำเร็จลุล่วงไป

ท้ายที่สุดซึ่งเปรียบเทียบเห็นว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นอัตราส่วนของคุณภาพที่เป็นจริงระหว่างความสำเร็จ กับ ความคาดหวัง

$$\text{ความภาคภูมิใจในตนเอง} = \frac{\text{ความสำเร็จ}}{\text{ความคาดหวัง}}$$

นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม (นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม 2519 . 17 อ้างอิงมาจาก Coopersmith 1967) กล่าวว่า คูเปอร์สมิทได้สร้างแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-esteem Inventory) และให้คำจำกัดความของความภาคภูมิใจในตนเองว่า เป็นการพิจารณาคัดสินค่าของตนตามความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อตนเอง
กู๊ด (Good. 1973 525) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเองหมายถึง การตัดสินใจและทัศนคติที่แต่ละบุคคลมีต่อตนเอง

เปรมจิต ทศะ (เปรมจิต ทศะ 2516 . 7) ให้ความหมายว่า การประมาณค่าตน (Self - esteem) หมายถึง การพิจารณาคัดสินค่าของตนตามความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อตนเองของบุคคลในเรื่อง การปฏิเสธตนเอง การยอมรับของพ่อแม่ การหลอกตัวเอง การไม่ยอมรับของผู้อาวุโส หรือผู้มีอำนาจเหนือ และการยอมรับตนเองและสังคม

นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม (นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม 2519 . 6-7) ให้ความหมายว่า ความภาคภูมิใจในตนเองหมายถึง การพิจารณาคัดสินค่าของตนตามความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อตนเองของบุคคลในเรื่อง การประสบผลสำเร็จ การประสบความล้มเหลว การปฏิเสธตนเอง การยอมรับตนเอง การพึ่งตนเองคิดว่าตนเองมีค่าในสังคมตลอดจนการได้รับการยอมรับจากสังคม จากพ่อแม่ จากผู้อาวุโส หรือจากผู้มีอำนาจเหนือกว่า

จากที่หลายๆ ท่านได้ให้ความหมายไว้พอจะสรุปได้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเองหมายถึง การพิจารณาคัดสินค่าของตนตามความรู้สึก และทัศนคติที่มีต่อตนเองของบุคคลทั้งในด้านดีและด้านไม่ดีในเรื่องต่างๆ อันได้แก่ การประสบผลสำเร็จ การประสบความล้มเหลว การยอมรับตนเอง การปฏิเสธตนเอง การพึ่งตนเองคิดว่าตนเองมีค่าในสังคมตลอดจนการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นๆ และจากสังคม

นิพนธ์ แจ้งเยี่ยม (นิพนธ์ แจ้งเยี่ยม 2519 . 32-33) ได้สรุปเกี่ยวกับ
พฤติกรรมของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงไว้ดังนี้

1. ด้านการนิยมนิยมสัมฤทธิ์ผล

- ความสำเร็จ
- การหาทางความปรารถนาของพ่อแม่
- ความเป็นผู้นำ
- การรักความอบอุ่นจากพ่อแม่
- การพึ่งตนเอง
- ความมานะ พยายาม และอดทน
- การเป็นนักเรียนที่ดี
- การหยิ่งในศักดิ์ศรีและรักเกียรติ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- การยอมรับจากบิดามารดา
- ความรับผิดชอบในผลงาน
- ความสามารถในการเรียน
- ความพอใจในสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. ด้านการปรับตัวเกี่ยวกับอารมณ์

- ความวิตกกังวลต่ำ
- ความสุขในครอบครัว
- การมองโลกในแง่ดี
- ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ความร่าเริงแจ่มใส
- ความเอาจริงเอาจัง
- การแสดงออก
- ความมั่นคงทางอารมณ์
- การมีอารมณ์ขัน
- ความสามารถในการตัดสินใจ

3. ด้านการปรับตัวทางสังคม

- ความยุติธรรม
- การเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- การเอื้อเฟื้อคนอื่น
- ความรับผิดชอบในงานส่วนรวม
- การยอมรับจากสังคม
- ความสามารถทำให้คนอื่นรัก
- การอยากได้เพื่อนๆ ชอบ
- การอยากให้เป็นที่ยอมรับ

การอบรมเลี้ยงดูกับวินัยในตนเอง

การปลูกฝังวินัยแก่เด็กเป็นหน้าที่สำคัญของพ่อแม่โดยเป็นส่วนหนึ่งในการอบรม
เลี้ยงดูของพ่อแม่ และการปลูกฝังวินัยแก่เด็กควรเน้นวินัยในตนเองมากกว่าวินัยที่ผู้อื่น

รากฐานของการปฏิบัติตามคำสั่ง เพราะกลัวถูกลงโทษ นั่นคือการปลูกฝังวินัยในตนเอง แก่เด็กควรอยู่บนพื้นฐานแห่งความชื่นชอบ ความรักในอุดมคติ หรือยึดมั่นในจุดหมายที่ ก็นสร้างขึ้น และเป็นเรื่องของความเต็มใจมากกว่า (วิวัฒน์ อัสวาทิพย์ 2523 :

14-15 อ้างจาก Shevliakov and Fritz) ความคิดเห็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็น ของออซูเบล (Ausubel. 1965 189-190) ที่ว่า วินัยที่ได้ผลและมีมั่นคงจะต้องมี รากฐานมาจากการควบคุมภายในตนเอง ส่วนการควบคุมภายนอกตน เช่น การบังคับ หรือการลงโทษจะช่วยปลูกฝังวินัยในตนเองได้เพียงเล็กน้อย

✓ เจอร์ซิลด์ (Jersild. 1975 146) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงผลักดันภายใน ตัวเด็กพบว่า พ่อแม่มีอิทธิพลยิ่งในการสร้างวินัยให้กับเด็ก บิคารมารดาจะต้องไม่ตามใจ หรือเข้มงวดกับเด็กจนเกินไป อีสรภาพจะเป็นต่อการเรียนรู้และการเจริญเติบโตของเด็ก แต่ก็ควรมีขอบเขตที่พอเหมาะ ถ้านักเกินไปเด็กมักจะยุ่งยากใจ และถ้าน้อยเกินไปเด็ก ก็จะเกิดความรู้สึกต่อต้าน ซึ่งสอดคล้องกับที่ เซียร์และเลวิน (Sears and Levin 1957 339) ได้สัมภาษณ์พ่อแม่ของเด็กอนุบาลจำนวน 379 คนเกี่ยวกับการฝึกอบรม เด็กปรากฏว่า การอบรมเด็กแบบให้ความรักและการยอมรับในฐานะที่เป็นสมาชิกของ ครอบครัวและการฝึกวินัยโดยใช้เหตุผลจะช่วยให้เด็กทำตามที่ต้องการและมีพัฒนาการ ด้านความรู้สึกผิดชอบสูง เช่นเกี่ยวกับงานวิจัยของ มุสเสน (Mussen. 1969 513-514) ที่พบว่า การฝึกวินัยแก่เด็กโดยการให้เหตุผลและการให้ความรักเป็นวิธีการ ฝึกที่ได้ผลและช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสมองของเด็ก เพราะช่วยให้เด็กเข้าใจเหตุผล หรือบาปฐานสังคมที่พ่อแม่ต้องการ และจะทำให้เด็กมีวินัยในตนเองสูง ซึ่งสัมพันธ์กับ ผลการวิจัยของ ฮอฟแมน ที่พบว่า บิคารมารดาที่ฝึกวินัยโดยการให้เหตุผลจะทำให้เด็กมี วินัยในตนเองสูงกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกวินัยจากบิคารมารดาโดยวิธีบังคับด้วยความรัก และวิธี การรวบอำนาจ (Hoffman. 1970 339-349)

เบอร์นาร์ด (Bernard. 1972 : 206-207) ได้ให้ความคิดเห็นว่า เด็ก กับการวินัยที่เกิดจากความรู้ความเข้าใจและการยอมรับนับถือมากกว่าวินัยที่เกิดจากการ

ใช้อ่านจัมกับ เป้าหมายสุดท้ายของวินัยคือ ช่วยให้บุคคลเป็นตัวของตัวเอง รู้จักตัวเอง และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งหมายความว่าวินัยจะต้องมีเหตุผล และเกิดจากความร่วมมือมากกว่าการหาตามใจตนเองโดยปราศจากเหตุผล และการใช้อ่านจัมกับ ดังนั้นวินัยควรจะมีลักษณะ 4 ประการดังนี้

1. คำนึงถึงสิทธิและศักดิ์ศรีของบุคคล
2. อยู่บนพื้นฐานของการเสียสละเพื่อมนุษยธรรมคือ อิสรภาพ บุติธรรม และเสมอภาค
3. มีเป้าหมายเพื่อให้รู้จักตนเองและมีวินัยในตนเองมากกว่าหาตามคำสั่ง
4. เข้าใจถึงเป้าหมายของการสร้างวินัยอย่างชัดเจน

วิวาห์วัน มูลสถาน (วิวาห์วัน มูลสถาน 2523 : 66-69) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 443 คน ปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยคือ การให้ความรัก ความอิสระ ความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักใช้ความคิดและเหตุผล จะส่งผลให้เด็กมีวินัยในตนเองสูงและพัฒนาความสามารถในการควบคุมตนเองได้ดี แต่การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีแนวโน้มที่จะยับยั้งพัฒนาการ ความมีวินัยในตนเองของเด็ก เช่น เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า สิ่งที่เด็กๆ โดยเฉพาะวัยรุ่นมีความจดจำน้อยที่สุดคือ การที่พ่อแม่ขาดความคงเส้นคงวาในการวางระเบียบวินัย ในทางปฏิบัติแล้วเรามักจะพบว่า พ่อแม่มักจะวางกฎเกณฑ์ต่างๆ ไปตามอารมณ์มากกว่าจะใช้เหตุผล การลงโทษก็เช่นไปตามอารมณ์ของพ่อแม่ด้วยเช่นกัน การขาดความคงเส้นคงวาในการอบรมเด็กจะทำให้เกิดความคลอนแคลนในสัมพันธภาพระหว่าง พ่อแม่กับลูก และเด็กกับพี่น้อง (จรรยา สุวรรณทัต 2523 : 52-57) ดังนั้นการรักษาความคงเส้นคงวาของพ่อแม่ในการวางระเบียบวินัยจึงมีความสำคัญยิ่งในการสร้างเสริมบรรยากาศที่ราบรื่น

และบุคลิกรวมในครอบครัวอันจะยังผลให้สมาชิกในครอบครัวรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองมีค่า มีความสำคัญ มุ่งนาไปสู่ความภาคภูมิใจในตนเอง และสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ นั่นคือ ความมีวินัยในตนเอง

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ ให้ความรัก ให้การยอมรับ และให้เหตุผลแก่เด็กจะทำให้การฝึกวินัยแก่เด็กได้ผลดี และเด็กจะมีวินัยในตนเองสูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูที่ปล่อยปละละเลยหรือเข้มงวดกวดขันเกินไป

วินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน และสภาพครอบครัว

วินัยที่ดีเป็นแนวทางของความสำเร็จในการทำงานตามจุดหมาย ช่วยให้คุณคิดได้แสดงถึงศักยภาพในตัวเอง ถ้าปราศจากวินัยที่ดีบุคคลและกลุ่มจะไม่สามารถทำงานได้ดี เพราะหมู่คณะไม่อาจจะทำงานได้ถ้าขาดความพยายาม ความร่วมมือ และจุดหมายร่วมกัน (Phillips. 1960 : 2-3)

๑ ภัทรา นิคมานนท์ (ภัทรา นิคมานนท์ 2517 : 49-52) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับศึกษาระดับ ป.กศ ปีที่ 1 และ 2 วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จำนวน 336 คนพบว่า วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ วรณวิภา ทองเอก (วรณวิภา ทองเอก 2517 : 54-58) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลกที่ทำการฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2516 จำนวน 310 คน ชาย 114 คน หญิง 196 คน ปรากฏผลว่า วินัยในตนเองไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน

๒ สำหรับเรื่องเกี่ยวกับวินัยในตนเองกับระดับชั้นเรียนนั้นไวส์เฟลด์ (Weisfeld. 1974 : 1930-B) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแบบการคิดทางวินัยของเด็กพบว่า พ่อแม่มีแนวโน้มในการควบคุมเด็กมากขึ้นเมื่อเด็กโตขึ้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ระดับอายุ หรือระดับชั้นเรียนน่าจะมีผลต่อวินัยในตนเอง แต่ผลการศึกษานี้ขัดแย้งกับผลการศึกษาของ วิวัฒน์

อัสวาณิชย์ (วิวัฒน์ อัสวาณิชย์ 2523 : 55) ที่พบว่า เด็กที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

๑๔ ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับ วินัยในตนเองกับสภาพครอบครัวนั้น วิวัฒน์ มุขสถาน (วิวัฒน์ มุขสถาน 2523 . 64) ได้ศึกษาและพบว่า สภาพครอบครัว อันได้แก่ สถานภาพการสมรสของพ่อแม่ ระดับการศึกษาของพ่อแม่ อาชีพของพ่อแม่ นั้นไม่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของเด็ก

จากงานวิจัยดังกล่าวมาจะเห็นได้ว่า ยังมีความขัดแย้งกันอยู่บ้าง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้ทราบว่า วินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน และสภาพครอบครัวจะมีผลต่อกันหรือมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ สำหรับผู้วิจัยเองมีความเห็นว่า ตัวแปรต่างๆ ดังกล่าวน่าจะมีความสัมพันธ์กันหรือลงผลต่อกันบ้าง

ความภาคภูมิใจในตนเองกับการอบรมเลี้ยงดู และสภาพครอบครัว

การศึกษาเกี่ยวกับ ความภาคภูมิใจในตนเองกับสภาพครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดู โดยตรงนั้นยังไม่มีแต่มีงานวิจัยบางเรื่องที่ทำให้เห็นว่า ตัวแปรดังกล่าวมาจะมี ความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อกันบ้าง เช่น การวิจัยของ นันทิกา แยมสรวล (นันทิกา แยมสรวล 2522 : 87-93) ที่ศึกษาเรื่อง สถานภาพของครอบครัวที่สัมพันธ์กับโนภาพแห่งคน และพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี แล้วพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบให้ควบคุมครอง และแบบทอดทิ้ง มีผลให้นักเรียนมีโนภาพแห่งคนแตกต่างกัน และนักเรียนที่มีสถานภาพการสมรสของบิดามารดาแบบแยกกันอยู่ หย่าร้างกัน แบบอยู่ด้วยกัน หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่กรรม จะมีโนภาพแห่งคนแตกต่างกัน

ความภาคภูมิใจในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับชั้นเรียน

เปอร์กีย์ (Purkey. 1970 25-26) กล่าวว่า มีนักวิจัยหลายท่าน อาทิ กิลเลอร์, สตีทแลนด์ และแซนเดอร์, เมริสโลว์, และโคสัน ได้สำรวจเงื่อนไขภายใต้

ความสำเร็จและความล้มเหลวที่ประสบกับการประเมินตนเองแล้วพบว่า เด็กที่ประสบความล้มเหลวหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะรู้สึกสูญเสียความภาคภูมิใจในตนเอง เนื่องเกี่ยวกับการศึกษาของกิบบี้และกิบบี้ (Gibby and Gibby. 1967 citing Purkey. 1970 . 25-26) ที่ศึกษากับนักเรียนเกรด 7 จำนวน 60 คน ทุกคนเป็นเด็กฉลาด สติปัญญาดี ไม่เคยล้มเหลวในการเรียน และเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง การศึกษารั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบทดสอบ 3 ฉบับคือ แบบทดสอบไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ (English grammar test) ตารางประเมินสติปัญญาของกิบบี้ (The Giboy Intelligence Rating Schedule) และแบบทดสอบความคล่องในการใช้ภาษา (Test of word fluency) หลังจากนั้น 3 วันทั้งสองกลุ่มได้รับการทดสอบอีกครั้งด้วยแบบทดสอบความคล่องในการใช้ภาษา แต่ก่อนการทดสอบสมาชิกในกลุ่มทดลองได้รับการบอกว่า พวกเขาล้มเหลวในการทดสอบครั้งแรก จากนั้นนาคะแนนของทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบกัน ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองหาคะแนนได้น้อยกว่ากลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่า กลุ่มทดลองเชื่อว่า ตนได้รับความเชื่อถือจากคนอื่นน้อยลงทำให้ความภาคภูมิใจในตนเองลดลง คะแนนการทดสอบจึงต่ำลงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เซนติ (Centi. 1965 citing Purkey. 1970 . 25-26) ที่ศึกษาการประมาณค่าตนเองของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยก่อนและหลังการได้รับทราบคะแนนสอบในภาคแรก ผลที่ได้คือ นักศึกษาที่ทราบว่าคะแนนของตนไม่ดีจะรู้สึกสูญเสียความภาคภูมิใจในตนเองและพยายามหาเหตุผลที่ไ้คะแนนต่ำ เริ่มด้วยความรู้สึกไม่พอใจหลักสูตร ครู โรงเรียน และเพื่อนร่วมชั้น ในที่สุดก็หนีโรงเรียนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลงอีก

โกลด์สเบิร์ก (Goldsberg. 1973 : 323 - 331) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความล้มเหลวกับความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักศึกษาระดับวิทยาลัยอินเดียนา จำนวน 49 คน ปรากฏว่า บุคคลที่มีความล้มเหลวจะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ และมีทัศนคติต่อวิทยาลัยในทางที่ไม่ดี นอกจากนี้ยังพบอีกว่า บุคคลที่

มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะมีความต้องการความสำเร็จสูงด้วย และเห็นความสำคัญของการเรียนมากกว่ากลุ่มที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ

ลีเวนเบอร์ก (Levenberg. 1976 : 7299- A) ศึกษาเรื่อง การประเมินตน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนเกรด 3-6 จำนวน 400 คนจากครอบครัวบนชั้นต่ำ และชั้นกลาง โดยแบ่งตามเพศและระดับชั้นเรียน พบว่า การประเมินตน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กันทางบวก และถ้าอายุมากขึ้นจะมีความมั่นใจในการประเมินตนมากขึ้น และมีความภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้นด้วย

วินัยในตนเองกับความภาคภูมิใจในตนเอง

งานวิจัยเกี่ยวกับ วินัยในตนเองกับความภาคภูมิใจในตนเอง โดยตรงยังไม่มี แต่มีงานวิจัยเกี่ยวกับ วินัยในตนเองกับลักษณะบุคลิกภาพต่าง ๆ และงานวิจัยเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองกับลักษณะบุคลิกภาพต่าง ๆ ซึ่งทำให้เห็นว่า วินัยในตนเองกับความภาคภูมิใจในตนเองน่าจะมีความสัมพันธ์กัน เช่น วิกกินส์ (Wiggins. 1971 : 289) ได้อ้างถึงการศึกษานักเรียนของ โก (Gough) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัยในตนเอง พบว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบสูง มีความวิตกกังวลต่ำ มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง มีความยืดหยุ่นในความคิด และพฤติกรรมทางสังคม นอกจากนี้ยังพบอีกว่าโดยทั่วไปจะมีสุขภาพดีกว่าผู้ที่ขาดวินัยในตนเองด้วย

ไบรอันท์ (Bryant. 1972 : 4854-B) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนที่มีความเชื่อต่างกัน โดยให้ครูบรรยายลักษณะของนักเรียนที่มีความเชื่ออานาภายในตนกับนักเรียนที่มีความเชื่ออานาภายนอกตน กลุ่มละ 20 คน ครูอธิบายว่า เด็กที่มีความเชื่ออานาภายในตน จะมีวินัยแห่งตนมากกว่า ปรับตัวได้ดีกว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความอดทนมากกว่าเด็กที่มีความเชื่ออานาภายนอกตน

เปรมจิต ทศะ (เปรมจิต ทศะ 2516 : 66-71) ศึกษาพบว่า การ

ประมาณค่าตน ลักษณะผู้นำ และแรงจูงใจไม่สัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กันทางบวก และความสามารถในการแก้ปัญหาโดยใช้หลักการ มีความสัมพันธ์กันทางบวก กับแรงจูงใจไม่สัมพันธ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการประมาณค่าตน

นิพนธ์ แจ่มเอี่ยม (นิพนธ์ แจ่มเอี่ยม 2519 : 49-51) ศึกษาพบว่า บุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กันทางเส้นตรง

สารภี ธนกรวิทย์ (สารภี ธนกรวิทย์ 2523 : 62-64) ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมเชิงนิเสธ และนิมาน มีจริยธรรม ความเกรงใจ และความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบอีกว่าจริยธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเองในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม และความเกรงใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับความภาคภูมิใจในตนเองในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

ส่วนการศึกษาระหว่าง สถานภาพของนักเรียนกับตัวแปรต่างๆคือ การอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองนั้นยังไม่มี แต่ผู้วิจัยคิดว่าสถานภาพที่แตกต่างกันของนักเรียนน่าจะมีผลให้ เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู มีวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันด้วยจึงได้เพิ่มตัวแปรอีกตัวหนึ่งคือ สถานภาพของนักเรียน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. การอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กันทางบวก

2. เปรียบเทียบวินัยในตนเองกับตัวแปรต่างๆ

2.1 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลจะมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์

2.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีวินัยในตนเองสูงกว่า
นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.3 นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันจะมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน

2.4 นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน

2.5 นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันจะมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองกับตัวแปรต่างๆ

3.1 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลจะมีความภาคภูมิใจ
ในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์

3.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความภาคภูมิใจในตนเอง
สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

3.3 นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันจะมีความภาคภูมิใจในตนเอง
แตกต่างกัน

3.4 นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะมีความภาคภูมิใจในตนเอง
แตกต่างกัน

3.5 นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันจะมีความภาคภูมิใจในตนเอง
แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูกับตัวแปรต่างๆ

4.1 นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน

4.2 นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันจะได้รับการอบรมเลี้ยงดู
แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ได้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 - 3 ของโรงเรียนที่เปิดรับนักเรียนทั้งประจำและไป-กลับ เฉพาะในกรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2526 จำนวน 228 คน

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. เลือกจากโรงเรียนในกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะดังนี้

- เปิดรับนักเรียนทั้งประจำ และไป-กลับ
- เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นด้วย
- เป็นโรงเรียนสหศึกษา
- เป็นโรงเรียนที่ยินดีให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลอย่างเต็มที่

2. เลือกโรงเรียนที่มีลักษณะดังกล่าวในข้อ 1 มา 2 โรงเรียนโดยวิธีการ
การสุ่มอย่างง่ายคือ การจับสลาก โรงเรียนที่เลือกได้คือ โรงเรียนเบญจมินทร์คอคเคจ
และ โรงเรียนปανεันธุ์วิทยา

3. เลือกนักเรียนจากโรงเรียนทั้งสองที่เลือกได้ในข้อ 2 มาโรงเรียน
ละ 3 ระดับชั้นเรียนคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวนระดับชั้นเรียนละ 80 คน รวม
ทั้งหมด 240 คนโดยแต่ละระดับชั้นจะมีทั้งนักเรียนชาย - หญิง และนักเรียนประจำ และ
ไป-กลับ คละกัน

หมายเหตุ แบบสอบถามจำนวน 240 ชุดที่ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างท่านนั้นได้รับคืนครบ
ทั้ง 240 ชุด แต่เมื่อตรวจให้คะแนนแล้วปรากฏว่าใช้ได้เพียง 228 ชุดเท่านั้น

ตาราง 1 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	โรงเรียน		รวม
	เบญจมิตรคอลเลจ	ปανεพันธูวิทยา	
<u>เพศ</u>			
ชาย	62	51	113
หญิง	56	59	115
<u>ระดับชั้นเรียน</u>			
มัธยมศึกษาปีที่ 1	38	38	76
มัธยมศึกษาปีที่ 2	40	40	80
มัธยมศึกษาปีที่ 3	40	32	72
<u>สถานภาพของนักเรียน</u>			
ประจำ	30	36	66
ไป-กลับ	88	74	162
<u>สภาพครอบครัว</u>			
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	100	99	199
บิดามารดาแยกกันอยู่	11	6	17
บิดามารดาถึงแก่กรรม	7	5	12

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารวบรวมประกอบด้วย แบบสอบถาม 4 ฉบับ คือ แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียนและครอบครัว แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบบสอบถามวินัยในตนเอง และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

1 แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียนและครอบครัว

แบบสอบถามนี้ถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานภาพของนักเรียน และสภาพครอบครัว

2 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย

2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู เช่น การศึกษาของเย์ร์และคณะ (Sears et al. 1975) เจอร์ซัลด์ (Jersild. 1975) ทัทนีย์ ฮาชาไนน์ (ทัทนีย์ ฮาชาไนน์ 2519) จรรจา สุวรรณทัต (จรรจา สุวรรณทัต 2523) ทิพย์สุภา นิลสินธุ (ทิพย์สุภา นิลสินธุ 2523) พัฒนานุสรณ์ สถาพรวงศ์ (พัฒนานุสรณ์ สถาพรวงศ์ 2523) อุมลรัตน์ โพธิโกสม (อุมลรัตน์ โพธิโกสม 2523) ดวงเดือน พันธุมนาวิน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2524) และพยอม อิงคตานุวัฒน์ (พยอม อิงคตานุวัฒน์ 2524)

2.2 สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อกับเด็กซึ่งแสดงถึงการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และแบบใช้อารมณ์ จากที่พบเห็นและทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่ได้ศึกษา เพื่อสร้างนิยามปฏิบัติการเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองแบบ

2.3 รวบรวมพฤติกรรมที่ศึกษาได้มาแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

2.3.1 พฤติกรรมที่แสดงถึงการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ได้แก่

- แสดงความรัก ความห่วงใยต่อเด็ก
- ใช้ความสนทนากล่อม อธิบายใจแก่เด็ก
- ใช้เหตุผลในการลงโทษเด็ก

- ให้ความยุติธรรมและเท่าเทียมกันแก่เด็ก
- ยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก
- เคารพในสิทธิอันพึงมีของเด็ก
- ให้อิสระแก่เด็กตามขอบเขตที่เหมาะสม
- ให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการและในโอกาสอันควร
- ส่งเสริมความสามารถตามศักยภาพของเด็กอย่างเต็มที่
- มีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติต่อเด็ก

2.3.2 พฤติกรรมที่แสดงถึงการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ ได้แก่

- ไม่แสดงความรัก ความห่วงใยเด็ก หรือแสดงไม่เหมาะสม
- ไม่ให้ความสนิทสนม อมยิ้มใจแก่เด็ก
- ใช้อารมณ์ในการลงโทษเด็กโดยไม่คำนึงถึงเหตุผล
- ฉาวเยี่ยง ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่เด็ก
- ไม่ยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก
- ละเมิด หรือกล่าวร้ายสิทธิอันพึงมีของเด็ก
- ไม่ให้อิสระแก่เด็กเลย หรือให้อิสระแก่เด็กจนเกินขอบเขตอันควร
- ไม่ให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ หรือให้ความช่วยเหลือทั้งที่เด็กไม่ต้องการ
- ไม่ส่งเสริมความสามารถของเด็กตามศักยภาพที่มีอยู่
- ไม่มีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติต่อเด็ก

2.4 สร้างแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์โดยอาศัยข้อมูลจากข้อ 2.1 - 2.3

2.5 ลักษณะและวิธีการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นการสร้างสถานการณ์แทนเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น

ได้ในชีวิตประจำวันของเด็กแล้วให้เด็กพิจารณาว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นเด็กได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองอย่างไร คำตอบของแบบสอบถามมีสองคำตอบซึ่งเป็นตัวแทนของการอบรมเลี้ยงดูแบบโหดเหี้ยม และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยแต่ละคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณการ 5 คำตอบซึ่งผู้ตอบจะต้องตอบทุกข้อ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ วิธีการที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน

(0) ท่านคิดว่าพ่อแม่ของท่านทรมานท่านที่

ก ผู้ปกครองและที่ปรึกษาที่เลือก 15/4/2/1/

ข ผู้คนที่คอยบังคับให้ท่านทำอะไรตามใจพ่อแม่ 15/4/3/1/

(00) เมื่อท่านไม่สบายใจ พ่อแม่ท่านจะ

ก เอาใจใส่ถามไถ่เรื่องที่ทำให้ไม่สบายใจแล้วช่วยเหลือนะ 15/2/3/2/1/

ข ไม่เคยสนใจเลยว่าท่านจะเป็นอย่างไร 15/4/3/1/

หมายเหตุ ข้อ ก. แทนการอบรมเลี้ยงดูแบบโหดเหี้ยม

ข้อ ข แทนการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

การเรียงลำดับนี้ไม่เหมือนกันทุกข้อเพื่อความสะดวกในการใช้ของแบบสอบถาม

2 6 เกณฑ์การให้คะแนน

แบบโหดเหี้ยม

- เมื่อตอบข้อ 5 ให้ 5 คะแนน
- เมื่อตอบข้อ 4 ให้ 4 คะแนน
- เมื่อตอบข้อ 3 ให้ 3 คะแนน
- เมื่อตอบข้อ 2 ให้ 2 คะแนน
- เมื่อตอบข้อ 1 ให้ 1 คะแนน

แบบประชาธิปไตย

- เมื่อตอบข้อ 5 ให้ 1 คะแนน
- เมื่อตอบข้อ 4 ให้ 2 คะแนน
- เมื่อตอบข้อ 3 ให้ 3 คะแนน
- เมื่อตอบข้อ 2 ให้ 4 คะแนน
- เมื่อตอบข้อ 1 ให้ 5 คะแนน

หลังจากกรวญให้คะแนนเสร็จแล้วนำคะแนนทุกข้อรวมกันและนำคะแนนมาเรียงกันจากสูงที่สุดถึงต่ำสุดตัดเอา 25% จากคะแนนสูงสุดและต่ำสุดมาเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำโดย

ถือว่า ผู้ใดคะแนนอยู่ในกลุ่มสูงได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไร้เหตุผล ส่วนผู้ที่ใดคะแนนอยู่ในกลุ่มต่ำได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไร้อารมณ์

2.7 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

2.7.1 การหาค่าความเที่ยงตรง ใช้วิธีนำข้อคำถามที่สร้างขึ้นมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางจิตวิทยาและทางการวิจัยพิจารณาว่าเหมาะสมและถูกต้องหรือไม่ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามก่อนนำไปใช้

2.7.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ได้นำแบบสอบถามฉบับนี้ไปทดลองใช้ 2 ครั้ง ครั้งแรกใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ของโรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 110 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ รวมคะแนนของแต่ละคนและนำมาเรียงจากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด แล้วตัดเอา 25% จากคะแนนสูงสุดและต่ำสุดมาวิเคราะห์โดยใช้ t -test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อของทั้งสองกลุ่มแล้วเลือกเอาแบบสอบถามข้อที่มีค่า t มากกว่า 2 ขึ้นไปไว้ได้ 36 ข้อ จากนั้นนำไปทดลองใช้ครั้งที่สองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ทั้งประจำและไป-กลับของโรงเรียนสตรีกุหลาบธนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คนแล้ววิเคราะห์เช่นเดียวกับครั้งแรก และเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่า t มากกว่า 3 ขึ้นไปไว้ได้จำนวน 30 ข้อ

2.7.3 การหาค่าความเชื่อมั่น นำแบบสอบถามที่คัดเลือกคำถามมาจำแนกไว้แล้วมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหา สัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ครั้งแรกที่ทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนบางกะปิ หาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.8268 ส่วนครั้งที่สองที่ทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนสตรีกุหลาบธนบุรี หาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.9386

3 แบบสอบถามวินัยในตนเอง ของ วิวัฒน์ มุสสถาน

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นการกำหนดสถานการณ์ที่ของการให้ผู้ตอบได้พิจารณาและตัดสินใจแทนบุคคลอื่นๆ การดำเนินการ และให้เหตุผลในการตัดสินใจดังกล่าว คำถามแต่ละข้อแบ่งออกเป็นสองตอน ตอนแรกเป็นการให้ผู้ตอบเลือกตัดสินใจ

โดยมีคำตอบให้สองตัวเลือกคือ ตัวเลือกที่แสดงความมีวินัยในตนเอง และตัวเลือกที่ไม่แสดงความมีวินัยในตนเอง ถ้าผู้ตอบเลือกข้อที่แสดงความมีวินัยในตนเองก็จะได้ 1 คะแนน ถ้าเลือกข้อที่ไม่แสดงความมีวินัยในตนเองก็จะไม่ได้คะแนน

กรณีที่สอง เป็นการให้ผู้ตอบตอบเหตุผลว่าทำไมจึงตัดสินใจดังกล่าว โดยการตัดสินใจแต่ละแบบจะมีเหตุผลให้ผู้ตอบได้เลือกสองข้อ และมีช่องว่างให้ผู้ตอบเติมเหตุผลของตนเองถ้าเหตุผลที่ได้เลือกไม่ตรงกับความคิดของผู้ตอบ

ในกรณีที่ผู้ตอบเลือกคำตอบที่แสดงความมีวินัยในตนเองจะมีเหตุผลให้เลือกคือ

- ตัวเลือกที่แสดงการใส่ใจเหตุผลจากการควบคุมภายในตนเอง
- ตัวเลือกที่แสดงการใส่ใจเหตุผลจากการควบคุมภายนอกตน
- อื่นๆ (ให้ผู้ตอบระบุ)

หากผู้ตอบระบุเหตุผลมาเอง ผู้วิจัยจะนามาพิจารณาว่าเป็นเหตุผลที่แสดงการควบคุมภายในตนเองหรือภายนอกตน ถ้าเป็นเหตุผลที่แสดงการควบคุมภายในตนเองก็จะได้ 1 คะแนน แต่ถ้าเป็นเหตุผลที่แสดงการควบคุมภายนอกตนก็จะไม่ได้คะแนน

ในกรณีที่ผู้ตอบตัดสินใจเลือกคำตอบที่ไม่แสดงความมีวินัยในตนเองก็มีเหตุผลให้เลือกสามประการเช่นกันเพื่อให้แบบสอบถามสมบูรณ์ และเพื่อไม่ให้เป็นการซ้ำเินคำตอบที่ถูกบังคับให้ผู้ตอบ แต่จะไม่ได้คะแนนทั้งสองตอน

สำหรับแบบสอบถามความมีวินัยในตนเองนี้ คะแนนของแต่ละข้อคิดจากคะแนนรวมทั้งสองตอน ถ้าตอบถูกทั้งสองตอนก็จะได้ 2 คะแนน ถ้าตอบถูกเฉพาะตอนแรกได้ 1 คะแนน แต่ถ้าตอบผิดทั้งตอนแรกจะได้ 0 คะแนน

แบบสอบถามวินัยในตนเองมีทั้งหมด 23 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.8189

ตัวอย่างแบบสอบถาม

- (0) นพพรกับเพื่อนตั้งใจไปดูภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง บังเอิญพบประจักษ์ที่หน้าโรงภาพยนตร์ ประจักษ์บอกว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่ดี ถ้าท่านเป็นนพพร ท่านจะหาอย่างไร

☒ ดูภาพยนตร์

☐ ไม่ดูภาพยนตร์

ถ้าท่านเลือกข้อ ก ท่านมีเหตุผลคือ

☒ ทั้งใจมาแล้วก็ต้องดู

(2) เกรงใจเพื่อนถ้าจะไม่ดู

(5) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ถ้าท่านเลือกข้อ ข ท่านมีเหตุผลคือ

(1) ภาพยนตร์คงไม่ก็เหมือนที่ประจักษ์บอก

(2) เสียเวลาเงินค่าดู

(3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

(00) สมคิดเลี้ยงไก่ไว้ตัวหนึ่งซึ่งทั้งสวยงามและแข็งแรงมาก สมคิดรักมันมาก วันหนึ่งเพื่อนที่ มากินข้าวที่บ้าน พ่อจึงขอไก่ตัวนี้เพื่อปรุงอาหารเลี้ยงเพื่อนพ่อ ถ้าท่าน เป็นสมคิด ท่านจะให้หรือไม่

ก. ให้

☒ ไม่ใช่

ถ้าท่านเลือกข้อ ก ท่านมีเหตุผลคือ

(1) เกรงใจพ่อ

(2) ท่านรักหม่มากกว่าไก่ตัวนี้

(5) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ถ้าท่านเลือกข้อ ข ท่านมีเหตุผลคือ

(1) ท่านทนไม่ได้ที่ไก่จะถูกฆ่า

☒ ท่านไม่อยากให้พ่อต้องทรมาน

(5) อื่นๆ (โปรดระบุ)

อธิบาย ในข้อ (0) เลือกข้อ ก. จึงมาเลือกเหตุผลจากข้อ ก ส่วนข้อ ข. ไม่ต้องให้ เหตุผลเพราะไม่ได้เลือก ส่วนในข้อ (00) เลือกข้อ ข จึงต้องมาให้เหตุผลในข้อ ข. ส่วนข้อ ก. ไม่ต้องให้เหตุผลเพราะไม่ได้เลือก

4 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย

4.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง เช่น การศึกษาของ มาสโลว์ (Maslow. 1954) เบอร์กี (Purkey. 1970) เบิร์นาร์ก (Bernard. 1972) เจอร์ซิลด์ (Jersild. 1975) เปรมจิต ทกะ (เปรมจิต ทกะ 2516) นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม (นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม 2519) สารภี ธนกรวิทย์ (สารภี ธนกรวิทย์ 2523)

4.2 สร้างแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง โดยอาศัยข้อมูลที่ได้ศึกษาได้ และปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมจากแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง ของ นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม และสารภี ธนกรวิทย์

4.3 ลักษณะและวิธีตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นข้อความที่แทนพฤติกรรมของคนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงและต่ำ แล้วให้ผู้ตอบอ่านและพิจารณาตนเองว่าเป็นเช่นนั้นจริงมากน้อยเพียงใด เมื่อพิจารณาแล้วให้เลือกตอบเรื่องใดเรื่องหนึ่งใน 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

- จริงที่สุด เมื่อ ข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด
- จริงมาก เมื่อ ข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับท่านมากพอสมควร
- จริงครึ่งหนึ่ง เมื่อ ข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับท่านราวครึ่งหนึ่ง
- จริงน้อย เมื่อ ข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับท่านเพียงเล็กน้อย
- ไม่จริงเลย เมื่อ ข้อความนั้นไม่เป็นจริงสำหรับท่านเลย

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง มาก	จริงครึ่ง หนึ่ง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
(0)	ข้าพเจ้านักทำอะไรสำเร็จสมหวังเสมอ	-	✓			
(00)	ข้าพเจ้านักเสียใจในสิ่งที่ทำไปแล้ว				✓	

4 4 เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่สร้างขึ้นมาอยู่ 2 ลักษณะคือ ข้อความที่แสดงว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านความภาคภูมิใจในตนเองสูงซึ่งเป็นข้อความทางบวก และข้อความที่แสดงว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านความภาคภูมิใจในตนเองต่ำซึ่งเป็นข้อความทางลบ เกณฑ์การตรวจให้คะแนนเป็นกึ่งข้อไป

ก เมื่อเป็นข้อความทางบวก ให้คะแนนดังนี้

- เมื่อตอบเอง จริงที่สุด ให้ 4 คะแนน
- เมื่อตอบเอง จริงมาก ให้ 3 คะแนน
- เมื่อตอบเอง จริงครึ่งหนึ่งให้ 2 คะแนน
- เมื่อตอบเอง จริงน้อย ให้ 1 คะแนน
- เมื่อตอบเอง ไม่จริงเลย ให้ 0 คะแนน

ข เมื่อเป็นข้อความทางลบ ให้คะแนนดังนี้

- เมื่อตอบเอง จริงที่สุด ให้ 0 คะแนน
- เมื่อตอบเอง จริงมาก ให้ 1 คะแนน
- เมื่อตอบเอง จริงครึ่งหนึ่งให้ 2 คะแนน
- เมื่อตอบเอง จริงน้อย ให้ 3 คะแนน
- เมื่อตอบเอง ไม่จริงเลย ให้ 4 คะแนน

หลังจากการให้คะแนนแล้ว นำคะแนนทุกข้อมารวมกัน แล้วนำคะแนนของแต่ละคนมาเรียงจากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด คิดเป็น 25% จากคะแนนสูงสุดและต่ำสุด มาเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยให้กลุ่มสูงเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง และกลุ่มต่ำเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ

4.5 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

4 5 1 การหาค่าความเที่ยงตรง วิเคราะห์ข้อความที่สร้างขึ้นให้ผู้ที่ทรงคุณวุฒิทางจิตวิทยา และทางการวิจัยพิจารณาว่าเหมาะสมและถูกต้องหรือไม่ เพื่อหา

ความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามก่อนนำไปใช้

4.5.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ นำแบบสอบถามฉบับนี้ไปทดลองใช้ 2 ครั้ง ครั้งแรกให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 110 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ รวมคะแนนของแต่ละคน นำคะแนนมาเรียงกันจากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด แล้วตัดเอา 25% จากคะแนนสูงสุดและต่ำสุดมาวิเคราะห์โดยใช้ t -test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อของทั้งสองกลุ่มแล้วเลือกเอาแบบสอบถามข้อที่มีค่า t มากกว่า 2.5 ขึ้นไปไว้ได้ 50 ข้อ จากนั้นนำไปทดลองใช้ครั้งที่สองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทั้งนักเรียนประจำและไป-กลับ ของโรงเรียนสตรีกุหลาบชนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คนแล้ววิเคราะห์ซ้ำเกี่ยวกับครั้งแรก และคัดเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่า t มากกว่า 3 ขึ้นไปไว้ได้ 37 ข้อ

4.5.3 การหาค่าความเชื่อมั่น นำแบบสอบถามที่คัดเลือกค่าอำนาจจำแนกไว้แล้วมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ครั้งแรกที่ทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนบางกะปิ หาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.8014 ส่วนครั้งที่สองที่ทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนสตรีกุหลาบชนบุรี หาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.9826

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสอบถามทั้ง 4 ฉบับดังกล่าวไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้
2. โรงเรียนคือ โรงเรียนเบญจมินทรกุลเดจ และโรงเรียนปทุมวันวิทยา โดยขอหนังสือแนคว่าจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปขอความร่วมมือจากโรงเรียนทั้งสองดังกล่าว

2. เลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไว้ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ แล้วนำคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์ต่อไป เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 240 ชุดคัดเลือกแล้วได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ไว้ได้ จำนวน 228 ชุด คิดเป็น 95% ของแบบสอบถามทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูล

1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร

(ล้วน - อังกฤษ สายยศ 2524 : 71)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทนคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนเฉลี่ย

N แทนจำนวนข้อมูล

1.2 หาค่าความแปรปรวน (Variance) โดยใช้สูตร

(ล้วน - อังกฤษ สายยศ 2524 : 75)

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทนค่าความแปรปรวน

$\sum X^2$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทนจำนวนข้อมูล

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม ในการหาค่าอำนาจ
 ความหมายของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง
 โดยใช้ t-test จากสูตร (ล้วน - อังกฤษ สายยศ 2524 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทนค่าอำนาจจากแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทนคะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทนคะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient)
 ไรส์เกอร์ (ล้วน - อังคณา สายยศ 2524 : 171)

$$\alpha_r = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทนค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทนจำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_1^2	แทนคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทนคะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูล
 - 1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.2 หาค่าความแปรปรวน (Variance)
2. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 พหุคูณ ไรส์เกอร์ (ภูทวี วงศ์รัตน์ 2525 : 243)

$$R_{1.23} = \sqrt{\frac{r_{12}^2 + r_{13}^2 - 2r_{12}r_{13}r_{23}}{1 - r_{23}^2}}$$

เมื่อ $R_{1.23}$ แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่าง X_1, X_2, X_3

r_{12} แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่าง X_1, X_2

r_{13} แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่าง X_1, X_3

r_{23} แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่าง X_2, X_3

3 ทดสอบค่าความแปรปรวน เพื่อทดสอบว่าค่าความแปรปรวนของกลุ่มประชากรทั้งสองกลุ่มเท่ากันหรือไม่ โดยใช้สูตร (ฐศรี วงศ์รัตน์ 2525 117-120)

$$F = \frac{s_1^2}{s_2^2} \quad df_1 = n_1 - 1, df_2 = n_2 - 1, s_1^2 \geq s_2^2$$

นำค่า F ที่ได้จากการคำนวณเปรียบเทียบกับค่า F ที่เปิดตาราง ถ้า F ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับค่า F ในตารางแสดงว่า ความแปรปรวนของทั้งสองกลุ่มไม่เท่ากัน จะต้องเลือกใช้สูตรการทดสอบค่า t ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1}\right) + \left(\frac{s_2^2}{n_2}\right)}{\frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1}\right)}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{s_2^2}{n_2}\right)}{n_2 - 1}}$$

ถ้า F ที่ได้น้อยกว่า F ที่เปิดตาราง แสดงว่าความแปรปรวนของทั้งสองกลุ่มเท่ากัน
ดังนั้นต้องใช้สูตรการทดสอบค่า t ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1+n_2-2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}, df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ n_1, n_2 แทนจำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทนค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2
ตามลำดับ

4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยสองกลุ่ม โดยใช้สูตร t -test
ตามผลการทดสอบค่าความแปรปรวนในข้อ 3

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า
สองกลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว โดยใช้สูตร
(ล่วน - อังคณา สายยก 2524 : 108)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w} \quad df = k-1, N-k$$

เมื่อ F แทนค่าการแจกแจงของ F -distribution

MS_b แทนความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทนความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนแล้วพบว่า F คำนวณมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ
 F ตาราง แสดงว่ามีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จึงทดสอบว่าเป็นคู่ใด โดย
ใช้วิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls method) เปรียบเทียบเป็นรายคู่
(ชูศรี วงศ์รัตน์ 2525 : 162 - 165)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เสนอตามลำดับชั้น ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ อันได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันในการอบรมเลี้ยงดู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน สถานภาพของนักเรียน และสภาพครอบครัว

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันในการอบรมเลี้ยงดู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน สถานภาพของนักเรียน และสภาพครอบครัว

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันในสถานภาพของนักเรียน และสภาพครอบครัว

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนดิบ
$\sum X^2$	แทน ผลรวมของคะแนนดิบแต่ละตัวยกกำลังสอง

s^2	แทน ค่าความแปรปรวน
SD	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน ผลบวกกำลังสอง
MS	แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสอง
df	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
r_{xy}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
$R_{1.23}$	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ คือ การอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "การอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสัมพันธ์กันทางบวก" ปรากฏผลตามตาราง 2 และตาราง 3

ตาราง 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง

ตัวแปร	r_{xy}	t
การอบรมเลี้ยงดูกับวินัยในตนเอง	0.4133	6.8232 **
การอบรมเลี้ยงดูกับความภาคภูมิใจในตนเอง	0.6217	11.9318 **
วินัยในตนเองกับความภาคภูมิใจในตนเอง	0.2410	3.7331 **

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง

ตัวแปร	$R_{1.23}$	F
การอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง	0.6220	278.7014**

$$F_{.05(2,226)} = 4.71$$

จากตาราง 2 และตาราง 3 แสดงว่า การอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันใน การอบรมเลี้ยงดู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน สถานภาพของนักเรียน และสภาพครอบครัว

การวิเคราะห์แบ่งออกดังนี้

- 2.1 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน
- 2.2 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน
- 2.3 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน
- 2.4 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน
- 2.5 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน

2.1 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลจะมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์" ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน

การอบรมเลี้ยงดู	N	$\sum X$	$\bar{X}$	S^2	t
แบบใช้เหตุผล	57	2000	35.0877	46.2956	10.4950**
แบบใช้อารมณ์	57	1494	26.2105	66.2401	

$$t_{.01, 112} = 2.358$$

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ" ดังผลในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	$\sum x$	$\bar{x}$	s^2	t
สูง ต่ำ	57	1791	31.4211	90.5338	0.4195
	57	1753	30.7544	53.4029	

$$t_{0.01, 112} = 2.358$$

จากรายการ 5 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันจะมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน" ดังปรากฏค่าสถิติพื้นฐานในตาราง 6 และผลการวิเคราะห์ในตาราง 7

ตาราง 6 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนวินัยในตนเองของนักเรียน เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียน

ระดับชั้นเรียน	N	X	$\bar{X}$	SD	S^2
ม.1	76	2449	32.2237	8.1708	66.7620
ม.2	80	2479	30.9875	6.7552	45.6327
ม.3	72	2078	28.8611	9.0807	82.4591

ตาราง 7 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	426.2444	213.1722	3.3154 *
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	225	14466.7960	64.2969	
รวม	227	14893.1404		

$$F_{.05, (2, 225)} = 3.04$$

จากตาราง 7 ปรากฏว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 จึงได้ทำการทดสอบเพื่อหาว่าในกลุ่ม

นักเรียนทั้งสามระดับชั้นเรียนมีค่าไควเบียงที่มีวินัยในตนเองแตกต่างกันโดยใช้ q-statistic เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลดังตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่สำหรับวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน

ระดับชั้นเรียน	ม.3		ม.2	ม.1
	$\bar{X}$	28.8611	30.9875	32.2237
ม.3	28.8611	—	2.1264	3.3626*
ม.2	30.9875		—	1.2362
ม.1	32.2237			—

$r = 2$

$r = 3$

$q_{.95}(r, 225)$

2.772

3.314

$$\sqrt{\frac{MS_w}{n}}$$

$q_{.95}(r, 225)$

2.5487

3.0455

จากตาราง 8 แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

2.4 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน" ดังปรากฏค่าสถิติพื้นฐานในตาราง 9 และผลการวิเคราะห์ในตาราง 10

ตาราง 9 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนวินัยในตนเองของนักเรียน เมื่อจำแนกตามสถานภาพของนักเรียน

สถานภาพของนักเรียน	N	$\sum X$	$\bar{X}$	S^2
ประจำ	66	1953	29.5909	56.5224
ไป-กลับที่อยู่กับบิดามารดา	124	3839	30.9597	69.4824
ไป-กลับที่ไม่อยู่กับบิดามารดา	38	1214	31.9474	68.2134

ตาราง 10 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	148.4928	74.2464	1.1330
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	225	14744.6476	65.5318	
รวม	227	14893.1404		

$$F_{.05, (2, 225)} = 3.04$$

จากตาราง 10 แสดงว่า นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐาน

2.5 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันจะมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน" ดังปรากฏค่าสถิติพื้นฐานในตาราง 11 และผลการวิเคราะห์ในตาราง 12

ตาราง 11 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนวินัยในตนเองของนักเรียน เมื่อจำแนกตามสภาพครอบครัวของนักเรียน

สภาพครอบครัว	N	Σx	$\bar{x}$	s^2
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	199	6114	30.7236	66.7465
บิดามารดาแยกกันอยู่	17	516	30.3529	60.4926
บิดามารดาถึงแก่กรรม	12	376	31.3333	63.8788

ตาราง 12 เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	6.7923	3.3962	0.0513
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	225	14886.3481	66.1615	
รวม	227	14893.1404		

$$F_{.05, (2, 225)} = 3.04$$

จากตาราง 12 ปรากฏว่า นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันในการอบรมเลี้ยงดู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน สถานภาพของนักเรียน และสภาพครอบครัว

การวิเคราะห์แบ่งออกดังนี้

3.1 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน

3.2 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

3.3 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน

3.4 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

3.5 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน

3.1 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลจะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์" ผลปรากฏดังตาราง 13

ตาราง 13 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน

การอบรมเลี้ยงดู	N	ΣX	$\bar{X}$	S^2	t
แบบใจเหตุผล	57	6107	107.1404	197.9452	6.3178**
แบบใช้อารมณ์	57	4323	75.8421	306.9931	

$$t_{.01,112} = 2.358$$

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใจเหตุผล ความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "นักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ" ปรากฏผลดังตาราง 14

ตาราง 14 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	Σx	$\bar{x}$	s^2	t
สูง	57	5425	95.1754	381.3258	1.3175
ต่ำ	57	5175	90.7895	250.0620	

$$t_{.01, 112} = 2.358$$

จากตาราง 14 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน จะมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกัน" ดังปรากฏค่าสถิติพื้นฐานในตาราง 15 และผลการวิเคราะห์ในตาราง 16

ตาราง 15 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน เมื่อ
จำแนกตามระดับชั้นเรียน

ระดับชั้นเรียน	N	ΣX	$\bar{X}$	SD	S^2
ม.1	76	6863	90.3026	21.6204	467.4405
ม.2	80	7423	92.7875	18.1147	328.1424
ม.3	72	6834	94.9167	15.5887	243.0070

ตาราง 16 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียน
แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	790.1260	395.0630	1.1136
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	225	78234.9270	347.7108	
รวม	227	79025.0530		

$$F_{.05, (2, 225)} = 3.04$$

จากตาราง 16 แสดงว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจ
ในตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3 4 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกัน" จึงปรากฏค่าสถิติพื้นฐานในตาราง 17 และผลการวิเคราะห์ในตาราง 18

ตาราง 17 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน เมื่อจำแนกตามสถานภาพของนักเรียน

สถานภาพของนักเรียน	N	X	$\bar{X}$	S^2
ประจำ	66	5812	88.0606	397.1347
ไป-กลับที่อยู่กับบิดามารดา	124	11905	96.0081	302.1381
ไป-กลับที่ไม่อยู่กับบิดามารดา	38	3403	89.5526	348.5242

ตาราง 18 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	3152.9083	1576.4515	46.7557*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	225	75872.1447	337.2095	
รวม	227	79025.0530		

$$F_{05, (2, 225)} = 3.04$$

จากตาราง 18 แสดงว่า นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบต่อเพื่อหาว่านักเรียนทั้งสามกลุ่มมีค่าใดบ้างที่มีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันโดยใช้ q-statistic เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลดังตาราง 19

ตาราง 19 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่สำหรับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

สถานภาพของนักเรียน	ประจา		ไม่อยู่กับบิดามารดา	อยู่กับบิดามารดา
	$\bar{X}$	88.0606	89.5526	96.0081
ประจา	88.0606	—	1.4920	7.9475 *
ไป-กลับที่ไม่อยู่กับบิดามารดา	89.5526		—	6.4555 *
ไป-กลับที่อยู่กับบิดามารดา	96.0081			—

	$r = 2$	$r = 3$
$q_{.95(r, 225)}$	2.772	3.314
$\sqrt{\frac{MS_w}{n}} q_{.95(r, 225)}$	6.536	7.8103

จากตาราง 19 แสดงว่านักเรียนไป-กลับที่อยู่กับบิดามารดามีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนประจาและนักเรียนไป-กลับที่ไม่อยู่กับบิดามารดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

3.5 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน จะมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกัน" ดังปรากฏค่าสถิติพื้นฐานในตาราง 20 และผลการวิเคราะห์ในตาราง 21

ตาราง 20 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน เมื่อจำแนกตามสภาพครอบครัวของนักเรียน

สภาพครอบครัว	N	ΣX	$\bar{X}$	S^2
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	199	18707	94.0050	332 0151
บิดามารดาแยกกันอยู่	17	1367	80.4118	336 8824
บิดามารดาถึงแก่กรรม	12	1046	87 1667	420 3333

ตาราง 21 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	3272 2737	1636 1369	4.8596*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	225	75752 7793	336 6790	
รวม	227	79025 0530		

$$F_{05, (2, 225)} = 3.04$$

จากตาราง 21 แสดงว่า นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบต่อเพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ q -statistic เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ดังปรากฏผลในตาราง 22

ตาราง 22 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่สำหรับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน

สภาพครอบครัว	แยกกันอยู่		ถึงแก่กรรม	อยู่ด้วยกัน
	$\bar{X}$	80.4118	๘7.1667	94.0050
บิตามารดาแยกกันอยู่	80.4118	—	6.7549	13.5932*
บิตามารดาถึงแก่กรรม	87.1667		—	6.8383
บิตามารดาอยู่ด้วยกัน	94.0050			—

$$q = \sqrt{\frac{MS_w}{n}} \cdot q_{.95(r, 225)}$$

	$r = 2$	$r = 3$
$q_{.95(r, 225)}$	2.772	3.314
$\sqrt{\frac{MS_w}{n}} \cdot q_{.95(r, 225)}$	11.2578	13.4525

จากตาราง 22 แสดงว่า นักเรียนที่บิตามารดาอยู่ด้วยกันมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนที่บิตามารดาแยกกันอยู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันในสถานภาพของนักเรียน และสภาพครอบครัว

การวิเคราะห์แบ่งออกดังนี้

4.1 เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

4.2 เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่สภาพครอบครัวแตกต่างกัน

4.1 เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน" ทั้งปรากฏค่าสถิติพื้นฐานในตาราง 23 และผลการวิเคราะห์ในตาราง 24

ตาราง 23 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียน เมื่อจำแนกตามสถานภาพของนักเรียน

สถานภาพของนักเรียน	N	$\sum X$	$\bar{X}$	S^2
ประจำ	66	15206	230.3939	1355.7193
ไป-กลับที่อยู่กับบิดามารดา	124	30417	245.2984	1207.6257
ไป-กลับที่ไม่อยู่กับบิดามารดา	38	8937	235.1842	1587.3435

ตาราง 24 เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	10340.2910	5170.1455	3.9906*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	225	295391.4290	1295.5764	
รวม	227	305731.7200		

$$F_{05,(2,225)} = 3.04$$

จากตาราง 24 พบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 จึงทดสอบต่อเพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ *q-statistic* เป็นสถิติในการทดสอบ ปรากฏผลดังตาราง 25

ตาราง 25 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่สำหรับการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

สถานภาพของนักเรียน	ประจำ		ไม่อยู่กับบิดามารดา	อยู่กับบิดามารดา
	$\bar{X}$	230.3939	235.1842	245.2984
ประจำ	230.3939	—	4.7903	14.9045*
ไป-กลับที่ไม่อยู่กับบิดามารดา	235.1842		—	10.1142
ไป-กลับที่อยู่กับบิดามารดา	245.2984			—

	$r = 2$	$r = 3$
$q_{.95}(r, 225)$	2.772	3.314
$\sqrt{\frac{MS_w}{n}} q_{.95}(r, 225)$	12.8113	15.3088

จากตาราง 25 แสดงว่า นักเรียนไป-กลับที่อยู่กับบิดามารดาได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกับนักเรียนประจำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีแนวโน้มว่านักเรียนไป-กลับที่อยู่กับบิดามารดาจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใด เหตุผลมากกว่านักเรียนประจำ นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

4.2 เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า "นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน" ดังปรากฏค่าสถิติพื้นฐานในตาราง 26 และผลการวิเคราะห์ในตาราง 27

ตาราง 26 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียน เมื่อจำแนกตามสภาพครอบครัวของนักเรียน

สภาพครอบครัว	N	ΣX	$\bar{X}$	S^2
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	199	47854	240.4724	1347.5535
บิดามารดาแยกกันอยู่	17	3896	229.1765	1505.4044
บิดามารดาถึงแก่กรรม	12	2810	234.1667	1136.1515

ตาราง 27 เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	2331 9840	1165 9920	0.8647
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	225	303399 7360	1348 4433	
รวม	227	305731 7200		

$$F_{.05, (2, 225)} = 3.04$$

จากตาราง 27 แสดงว่า นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันได้รับการอบรมเลี้ยงดูไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่าการอบรมเลี้ยงดู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน สถานภาพของนักเรียน และสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันของนักเรียน จะมีผลต่อวินัยในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเองหรือไม่

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทั้งนักเรียนประจำ และไป-กลับ ของโรงเรียนเบญจมินทร์คอลเลจ และโรงเรียนปานะพันธุ์วิทยา จำนวน 228 คน เป็นชาย 113 คน หญิง 115 คน และเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 76 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 80 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 72 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียนและครอบครัว
2. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู
3. แบบสอบถามวินัยในตนเอง
4. แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

การวิเคราะห์หขอมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความแปรปรวน และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ t - test
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม ใช้ One-way Analysis of Variance
4. หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ใช้ Multiple correlation
5. เมื่อ F มีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ q - statistic แบบ Newman - Keuls Method

สรุปผลการวิเคราะห์หขอมูล

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
($R_{1.23} = 0.6220$, $F = 278.7014$, $p < .01$)
2. เปรียบเทียบวินัยในตนเองกับตัวแปรอิสระต่างๆ
 - 2.1 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
($t = 10.4950$, $p < .01$)
 - 2.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 3.3154$, $p < .05$) และเมื่อทดสอบ

ความแตกต่างรายคู่พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวินัยในตนเองสูงกว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($q = 3.3626$, $p < .05$) ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับ 3 มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

2.4 นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

2.5 นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองกับตัวแปรอิสระต่างๆ

✓ 3.1 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 6.3178$, $p < .01$)

3.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน

3.3 นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน

3.4 นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 46.7557$, $p < .05$) เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า นักเรียนไป-กลับที่อยู่กับบิดามารดา มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนไป-กลับที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดา และนักเรียนประจำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($q = 6.4555, 7.9475$, $p < .05$) ส่วนนักเรียนไป-กลับที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดา และนักเรียนประจำมีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน

3.5 นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 4.8596$, $p < .05$) เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า นักเรียนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนที่บิดามารดาแยกกันอยู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

($q = 13.5932$, $p < .05$) ส่วนนักเรียนที่มีความารถอยู่ด้วยกันกับนักเรียนที่มีความารถถึงแก่กรรม และนักเรียนที่มีความารถแยกกันอยู่กับนักเรียนที่มีความารถถึงแก่กรรม มีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน

4. การอบรมเลี้ยงดูกับสถานการณ์ของนักเรียน และสภาพครอบครัว

4.1 นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 3.9906$; $p < .05$) เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า นักเรียนไป-กลับที่อยู่กับบิดามารดาได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่านักเรียนประจำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($q = 14.9045$, $p < .05$) ส่วนนักเรียนไป-กลับที่อยู่กับบิดามารดากับนักเรียนไป-กลับที่ไม่อยู่กับบิดามารดา และนักเรียนไป-กลับที่ไม่อยู่กับบิดามารดากับนักเรียนประจำ มีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน

4.2 นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันได้รับการอบรมเลี้ยงดูไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 การอบรมเลี้ยงดูกับตัวแปรต่างๆ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับวินัยในตนเอง และการศึกษาเปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ผลการศึกษาปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับวินัยในตนเอง และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิวัฒน์ มูลสถาน (วิวัฒน์ มูลสถาน 2523 : 66-69) ที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยคือการให้ความรัก ความอิสระ ความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักใช้ความคิดและเหตุผล จะส่งผลให้เด็กมีวินัยในตนเองสูงและพัฒนาความสามารถในการควบคุมตนเองได้ดี

นอกจากนี้ยังสนับสนุนผลงานของ เซียร์ส แมคโคบี และเลวีน (Sears, Maccoby and Lewin 1957 1 - 4) ที่ว่า การอบรมเลี้ยงดูหรือการปฏิบัติของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีต่อเด็กนั้นจะมีผลต่อบุคลิกภาพ ทักษะ และพฤติกรรมของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลนั้นจะสามารถหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง แก่ผู้อื่น และสังคมได้ มีความรับผิดชอบในตนเอง และที่สำคัญคือจะสามารถบังคับตนเองได้ดี ทั้งนี้เพราะพ่อแม่ผู้ปกครองได้ให้ความรักความอบอุ่น มีเหตุผล และให้ความช่วยเหลือเด็กอย่างเหมาะสมจึงทำให้เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีวินัยในตนเองสูง และผลการศึกษารังนี้ยังสัมพันธ์กับการศึกษาของมุลเสน (Mussen. 1969 513-514) และฮอฟแมน (Hoffman. 1970 339-349) ที่พบว่า การฝึกโดยการให้เหตุผลจะทำให้เด็กมีวินัยในตนเองสูงกว่าการฝึกวินัยโดยวิธียับยั้งความรักและการรวบอำนาจ

สำหรับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความภาคภูมิใจในตนเอง และการศึกษาเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันนั้น ปรากฏผลดังนี้ การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความภาคภูมิใจในตนเอง และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลจะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ ผลการศึกษารังนี้ยังสัมพันธ์กับการศึกษาของ ซิมมอนด์ (Symond. 1939 283-285) ที่ศึกษาลักษณะและพฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกแล้วพบว่า พ่อแม่ที่เลี้ยงดูลูกโดยการยอมรับลูกซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลนั้นจะทำให้ลูกมีความคิดเกี่ยวกับตนเองสูง มีความรู้สึกปลอดภัย มีความมั่นคงทางอารมณ์ ซึ่งลักษณะเหล่านี้แสดงถึงว่ามีความภาคภูมิใจในตนเองสูง ส่วนพ่อแม่ที่เลี้ยงดูโดยการไม่ยอมรับลูกอันเป็นลักษณะหนึ่งของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์จะทำให้เด็กมีความคิดเกี่ยวกับตนเองต่ำ และมองโลกในแง่ร้าย แสดงว่ามีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ จากผลการศึกษารังนี้บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กควรได้ตระหนักถึงวิธีการปฏิบัติต่อเด็กในการปลูกฝังวินัยในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเองแก่เด็กของตน

ส่วนการศึกษาเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันนั้นพบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนที่อยู่กับบิดามารดาได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดาและนักเรียนประจำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนที่อยู่กับบิดามารดาได้รับความรัก ความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่ และให้ความช่วยเหลือจากบิดามารดา มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดาและนักเรียนประจำ สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดาและนักเรียนประจำอาจไม่ได้รับความรัก ความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่ หรือให้ความช่วยเหลือจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองคนอื่นๆ ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยทำให้นักเรียนรู้สึกเหมือนถูกปล่อยปละละเลย หรือบางคนอาจได้รับการบังคับกวดขันมากเกินไปจึงพบว่า นักเรียนที่อยู่กับบิดามารดาได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่านักเรียนประจำและนักเรียนที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดา

จากการศึกษาเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันปรากฏว่า นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันได้รับการอบรมเลี้ยงดูไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารังนี้ยังไม่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรที่ต้องการศึกษาเพราะ ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยสุ่มจำนวนทั้งหมดที่ต้องการแล้วจึงแยกกลุ่มตามลักษณะของสภาพครอบครัวตามที่ต้องการศึกษา คือ กลุ่มที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน บิดามารดาแยกกันอยู่ และบิดามารดาถึงแก่กรรม ทำให้ได้จากกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันมาก ผลการศึกษารังนี้จึงไม่พบความแตกต่าง ส่วนเหตุที่ต้องใช้วิธีสุ่มตัวอย่างดังกล่าวนี้เพราะ ทางโรงเรียนที่ไม่เก็บรวบรวมข้อมูลไม่สะดวกที่จะให้ทำการสุ่มแบบแยกกลุ่ม ดังนั้นหากจะหาการศึกษาซ้ำควรได้แก้ไขเรื่องการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง และควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่อง จากเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา ฯลฯ

ตอนที่ 2 วินัยในตนเองกับตัวแปรต่างๆ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความภาคภูมิใจในตนเอง

พบว่า วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความภาคภูมิใจในตนเอง แสดงว่า
บุคคลที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงด้วย ทั้งนี้เพราะ บุคคลที่มีวินัย
ในตนเองสูงย่อมมีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และ
สามารถปรับตัวเข้ากับระเบียบสังคมได้ดี ซึ่งลักษณะเหล่านี้ทำให้บุคคลรู้สึกว่าคุณค่า
มีความสามารถและมีประโยชน์ต่อสังคม จึงทำให้บุคคลมีความภาคภูมิใจในตนเองสูง ซึ่ง
สนับสนุนผลการศึกษาของ นิพนธ์ แจ่มเี่ยม (นิพนธ์ แจ่มเี่ยม 2519 49-51)
ที่พบว่า ความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กันเป็นเส้นตรง และ
เปรมจิต ทศะ (เปรมจิต ทศะ 2516 66-71) ศึกษาพบว่า การประมาณค่าตน
หรือความภาคภูมิใจในตนเองกับลักษณะความเป็นผู้นำและแรงจูงใจไม่สัมพันธ์กัน
กันทางบวก สำหรับผู้ที่วินัยในตนเองต่ำ มักจะหาอะไรชักจูงกระตุ้น
ความรับผิดชอบ ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ยาก ทำให้บุคคลรู้สึกสูญเสียความภาคภูมิใจ
ในตนเอง

ส่วนการศึกษาเปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
แตกต่างกัน ปรากฏว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่
แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรณวิภา ทองงอก 2517 54-56)
ที่พบว่า วินัยในตนเองไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน แต่ขัดแย้งกับ
ผลการศึกษาของ ภัทธา นิคมานนท์ (ภัทธา นิคมานนท์ 25/7 49-52) ที่พบว่า
วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก
กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นคนละกลุ่มกัน มีลักษณะต่างๆ ไม่เหมือนกัน เกณฑ์ที่ใช้วัดผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนก็แตกต่างกัน ผลการศึกษาที่ได้จึงขัดแย้งกัน สำหรับผู้วิจัยมี
ความเห็นว่ วินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจมีหรือไม่มีความสัมพันธ์ก็ได้ เพราะ
การมีวินัยในตนเองขึ้นอยู่กับกรอบระเบียบของบิดามารดาเป็นสำคัญ ส่วนผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะตัวของเด็กและสภาพแวดล้อมอื่นๆที่
เอื้ออำนวย ดังนั้นถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังที่ดี และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

ก็จะส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเองสูงและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย ในทางตรงข้ามถ้าเด็กไม่ได้รับการปลูกฝังที่ดีหรืออยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยก็อาจส่งผลให้เด็กมีวินัยในตนเองต่ำและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำด้วย

สำหรับการศึกษาเปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาค้นคว้าสนับสนุนการศึกษาของ ไวส์เฟลด์ (Weisfeld.1974 1930-B) ที่ศึกษาพบว่า ระดับชั้นเรียนมีผลต่อวินัยในตนเองของเด็ก แต่ขัดแย้งกับผลการศึกษาของ วิวัฒน์ อัสวาณิชย์ (วิวัฒน์ อัสวาณิชย์ 2523 55) ที่พบว่าเด็กที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน สำหรับผู้วิจัยมีความเห็นว่า ระดับชั้นเรียนน่าจะมีผลต่อวินัยในตนเองของเด็กกล่าวคือ เมื่อเด็กโตขึ้นมักมีความคิดดีขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น ยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมมากขึ้นโดยไม่ต้องให้ผู้ใหญ่มบังคับเหมือนก่อน ซึ่งลักษณะเหล่านี้แสดงถึงว่าเด็กสามารถควบคุมตัวเองได้มากขึ้นก็หมายความว่า เด็กมีวินัยในตนเองสูงขึ้นนั่นเอง แต่ผลการศึกษาค้นคว้านี้ปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีแนวโน้มว่าจะมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายอย่าง ได้แก่ ความตั้งใจในการตอบแบบสอบถามซึ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความตั้งใจมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเนื่องจากแบบสอบถามฉบับนี้เปิดโอกาสให้เขียนตอบเหตุผลของนักเรียนเองได้ถ้ามีเหตุผลไม่ตรงกับที่ได้ไว้ ซึ่งบางเหตุผลที่เขียนมาก็ยากแก่การตัดสินใจให้คะแนนจึงทำให้คะแนนที่ได้ อาจไม่เพียงตรงเท่าที่ควร นอกจากนี้แบบสอบถามวินัยในตนเองฉบับนี้เป็น การวัดความรู้ความเข้าใจของเด็กต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่ยกขึ้นมาให้พิจารณามากกว่าจะเป็นการวัดพฤติกรรมทางวินัยในตนเองอย่างแท้จริงกล่าวคือ นักเรียนจะเลือกตอบในคำตอบที่เห็นว่าถูกต้องและเหมาะสมมากกว่าที่จะตอบตามความเป็นจริง นั่นคือนักเรียนที่ตอบถูกต้องคะแนนเต็มอาจจะไม่ได้กระทำตามที่ตอบมาเมื่อเกิดสถานการณ์นั้นๆ ขึ้นก็ได้ หรือบางคนอาจจะกระทำตามที่ตอบจริงก็เป็นได้ ผลการศึกษาค้นคว้าจึงไม่พบความแตกต่าง

ดังนั้นหากจะหาการศึกษาในเรื่องนี้สักก็ควรจะปรับปรุงแก้ไขหรือสร้างแบบสอบถามใหม่ให้เป็นแบบสอบถามหรือแบบทดสอบที่สามารถวัดพฤติกรรมทางวินัยในตนเองได้จริงๆ

นอกจากนี้ใน การศึกษาเปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีสถานภาพและสภาพครอบครัวแตกต่างกันพบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันและมีสภาพครอบครัวแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่มแตกต่างกันมาก เช่น นักเรียนประจำมีเพียง 66 คนแต่นักเรียนไป-กลับมีถึง 162 คน และนักเรียนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันมีจำนวนถึง 199 คนในขณะที่นักเรียนที่บิดามารดาแยกกันอยู่มีเพียง 17 คน และนักเรียนที่บิดามารดาถึงแก่กรรมมีแค่ 12 คนเท่านั้น จึงทำให้ไม่พบความแตกต่างจากการศึกษารุ่นนี้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิวาทวัน มูลสถาน (วิวาทวัน มูลสถาน 2523 : 64) ที่พบว่า สภาพครอบครัวอันได้แก่ สถานภาพการสมรสของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา และอาชีพของบิดามารดา ไม่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองของเด็ก แต่ผู้วิจัยคิดว่าหากมีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ดี และได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรที่ต้องการศึกษาแล้วบางทีอาจจะศึกษาพบความแตกต่างก็เป็นได้

ตอนที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเองกับตัวแปรต่างๆ

จากการศึกษาเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของหลายๆท่านเช่น เปอร์กี้ (Purkey. 1970 . 25-26) กิบบี้และกิบบี้ (Gibby and Gibby 1967) และเซนติ (Centi. 1973) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนกล่าวคือ นักเรียนที่ประสบความสำเร็จหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่าจะรู้สึกสูญเสียความภาคภูมิใจในตนเอง นอกจากนี้ โกลด์ส์เบอร์ก (Goldsberg. 1973 : 323-331) และลีเวนเบอร์ก (Levenberg. 1976 . 7299- A) ได้ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

ความภาคภูมิใจในตนเอง ส่วนผู้วิจัยคิดว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนเพราะ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงแสดงว่าประสบความสำเร็จในการเรียนและในวัยเด็กการเรียนเป็นเรื่องสำคัญและมีความหมายมาก ดังนั้นเมื่อเด็กประสบความสำเร็จในการเรียนก็จะรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองมาก ในทางตรงข้ามนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำก็แสดงว่าประสบความล้มเหลวในการเรียนย่อมทำให้เกิดความรู้สึกท้อถอย หดหู่ท้อใจ คิดว่าตนเองไม่มีค่า ทำให้สูญเสียความภาคภูมิใจในตนเอง แต่ผลการศึกษาค้นคว้าไม่พบความแตกต่างอาจเนื่องมาจากโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสองโรงเรียนมีเกณฑ์การวัดผลแตกต่างกัน การจัดเด็กเข้ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำจึงอาจจะไม่เที่ยงตรงเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้หากจะจัดเด็กเข้ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำในการศึกษาค้นคว้าต่อไปก็ควรจะใช้ข้อทดสอบชุดเดียวกันและเกณฑ์การวัดผลอันเดียวกันเพื่อจะได้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการอย่างแท้จริง

ในการศึกษาเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันพบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ ลีเวนเบิร์ก (Levenberg. 1976 . 7299- A) ที่พบว่าเด็กเมื่ออายุมากขึ้นจะมีความมั่นใจในการประเมินตนมากขึ้น ด้วยโดยเปรียบเทียบนักเรียนระดับชั้นเกรด 3 - 6 จำนวน 400 คน สำหรับผู้วิจัยคิดว่า นักเรียนเมื่ออยู่ในชั้นที่สูงขึ้นน่าจะมีภาคภูมิใจในตนเองสูงขึ้นด้วยเพราะเมื่อเด็กโตขึ้นจะช่วยตัวเองได้มากขึ้น รู้จักและเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น มีการตัดสินใจและความรับผิดชอบดีขึ้น จึงเกิดภาคภูมิใจในตนเองสูงขึ้นด้วย แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบและสภาพแวดล้อมด้วยคือ ถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีก็จะส่งเสริมให้เด็กมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงเพราะ จากการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความภาคภูมิใจในตนเอง

ส่วนการศึกษาเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีสถานภาพ

แตกต่างกันพบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกัน คือ นักเรียนที่อยู่กับบิดามารดาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนประจำ และนักเรียนที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดา ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่อยู่กับบิดามารดาได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใกล้ชิดเหตุผลมากกว่านักเรียนอีกสองกลุ่มจึงทำให้มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่าด้วยเนื่องจากความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดู

สำหรับการศึกษาเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองกับสภาพครอบครัวพบว่า นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ นันทิกา แยมสรวล (นันทิกา แยมสรวล 2512:87-93) ที่พบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพการสมรสของบิดามารดาแบบแยกกันอยู่ อยู่ด้วยกัน และหย่าร้างกัน หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่กรรม จะมีโนภาพแตกต่างกัน การที่ไม่พบความแตกต่างจากการศึกษารังนี้นี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีขนาดแตกต่างกันมาก และอาจไม่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรที่ต้องการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า การอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และ ความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กันทางบวก ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ควรคำนึงถึงวิธีการต่างๆ ที่จะปฏิบัติต่อเด็ก เพื่อปลูกฝังวินัยในตนเองและลักษณะที่ดีอื่นๆ แก่เด็กอย่างใกล้ชิด และเป็นการส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเองของเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้พัฒนาตนเองและสังคมในทางที่ดีต่อไป

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบหรือศึกษาความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองกับตัวแปรอื่นๆ ที่จะส่งผลต่อการพัฒนานักคิด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อบิดามารดาหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กในการนำผลการศึกษาไปใช้ได้อย่างกว้างขวางและเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. หากจะมีการนำแบบสอบถามชุดใดชุดหนึ่งหรือทุกชุดไปใช้ก็ควรจะได้มีการปรับปรุง แก้ไข และเพิ่มเติมเพื่อให้แบบสอบถามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรุณา กิจชัยัน ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออานาจาภายใน - ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517, 112 หน้า อักสาเนา
- จรรจา สุวรรณทัต "การสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว" ครูปริทัศน์ 5(6) : 52-57 มิถุนายน 2523
- จิตรา เฝ้าทรัพย์ การศึกษาทัศนคติของเด็กรั้วรุ่นที่ศึกษาเสพศัลยกรรมที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 102 หน้า อักสาเนา
- ชูศรี วงศ์รักนะ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย เจริญผล 2525, 270 หน้า
- ทองเคื่อน พันธุมนาวัน พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 จิตวิทยาจริยธรรม และจิตวิทยาภาษา ไทยวัฒนาพานิช 2524, 130 หน้า
- ทัศนีย์ ฮาซาไนน์ "การอบรมเลี้ยงดูกับบุคลิกภาพของเด็ก" สังคมสงเคราะห์สาร 1(10) : 57-62 พฤษภาคม 2519
- ทิพย์สุดา นิลสินขพ ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดูก่อนวัยเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 68 หน้า อักสาเนา
- ธารง บัวศรี หลักการศึกษา แพร่พิทยา 2506, 379 หน้า
- นันทิกา แยมลรวล การศึกษาสถานภาพของครอบครัวที่สัมพันธ์กับมโนภาพแห่งตน และพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 106 หน้า อักสาเนา

นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม การศึกษามูลคิภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอุตรดิตถ์ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 65 หน้า อัดสำเนา

✓ นวลศิริ เปาโรหิตย์ จิตวิทยาพัฒนาการ รามคาแหง 2518, 337 หน้า
ประสาธ อิศรปริศา จิตวิทยาวัยรุ่น เรือนแก้วการพิมพ์ 2523, 251 หน้า

เปรมจิต ทศะ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประมาณค่าตน ลักษณะความเป็นผู้นำ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2516, 101 หน้า
อัดสำเนา

พยอม อิงคตานุวัฒน์ จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก โครงการการคาราศิริราช
เจริญวิทย์การพิมพ์ 2524, 139 หน้า

พัฒนานุสรณ์ สถาพรวงศ์ การศึกษาคพัฒนาการของสังคมกับการรวมประเภทของเด็กที่ไ้รับการอบรมเลี้ยงดู และถิ่นที่อยู่แตกต่างกัน ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 78 หน้า อัดสำเนา

ภัทรา นิคมานนท์ ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการถือศีลห้า ความรู้สึกรับผิดชอบวินัยในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517, 68 หน้า อัดสำเนา

ล้วน และอังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา ทวีติการพิมพ์ 2524, 287 หน้า

วรรณวิภา ทองงอก ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการสอนของนิสิตฝึกสอนวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517, 71 หน้า
อัดสำเนา

วิวัฒน์ อัสวานิชย์ ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523,
68 หน้า อักสาเนา

วิวัฒน์ มูลสถาน ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับวินัยในตนเอง

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523,
107 หน้า อักสาเนา

สวนา พรพัฒน์กุล จิตวิทยาทั่วไป แสงรุ่งการพิมพ์ 2522, 358 หน้า

สารภี ชนกรวิทย์ การศึกษาริยธรรม ความเกรงใจ และความภาคภูมิใจใน

ตนเองของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเชิงนิเสธและนิมาน ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 105 หน้า อักสาเนา

สุชา จันทน์เอม "เด็กกับการสร้างระเบียบวินัย" แนะแนว 2(6) 49-53

กรกฎาคม-กันยายน 2511

สุชา และสุรางค์ จันทน์เอม จิตวิทยาการศึกษา แพร่พิทยา 2518, 244 หน้า

อุบลรัตน์ โพธิ์โกสุม การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความ

ซื่อสัตย์ ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2523, 67 หน้า อักสาเนา

Ausubel, David P. Ego Development and the Personality.
3rd.ed., New York, Grune & Stratton, Inc., 1965.
564 p.

Bernard, Harold W. Psychology of Learning and
Teaching. New York, Mc.Graw-Hill, Inc., 1972. 500 p.

Bryant, Brenda Kay. "Student-Teacher Relationship
as Related to Internal-External Locus of Control,"
Dissertation Abstracts International. 32(8)
4854-B, February 1972

Freud, Sigmund An Outline of Psychoanalysis. New-
York, W W Norton & company, Inc., 1949 127 p.

- Goldsberg, Carlos. "Some effects of fear of failure in the academic setting," Journal of Psychology. 82(2) 323-331, July 1973.
- Good Carter V. Dictionary of Education. New York, Mc.Graw-Hill Book Company, 1973. 681 p.
- James, William. The Principle of Psychology. New York, Dover Publications, Inc., 1950. 638 p.
- Jersild, Arther T. Child Psychology. 7th.ed., New Jersey, Englewood Cliffs, Prentice-Hill, Inc., 1975. 588 p.
- Levenberg, Lynda Helen. "Accuracy of Academic Self Assessment and its relation to age, sex, achievement, IQ and Self-Esteem," Dissertation Abstracts International. 36(11) 7299-A, May 1976.
- Maslow, Abraham Harold Motivation and Personality. New York, Harper & Row, 1954. 411 p.
- Mussen, Paul H., John J. Conger and Jerome Kagan. Child Develment and Personality. 3rd.ed., New-York, Harper & Row, 1969. 795 p.
- Purkey, William w. Self Concept and School Achievement. New Jersey, Englewood Cliffs, Prentice-Hall, Inc., 1970. 86 p.
- Phillip, Ewing Lakin. Discipline, Achievement, and Mental Health A Teacher's Guild to Wholesome Action. New Jersey, Englewood Cliffs, Prentice-Hall, Inc., 1960. 198 p.
- Sears, R.R , E L Maccoby and H Levin Pattern of Child Rearing. Evanston, Illinois, Row Peterson, 1957. 549 p.
- Weisfeld, David. "Cognitive Style of Child Diddipline," Dissertation Abstracts International. 35(4) 1930-B 1974
- Wiggins, Jerry S. The Psychology of Personality. Phillipines, Addisons-Wesley Publishing Company, 1971. 705 p.

.

ภาคผนวก

.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
แสดงค่านาจาแนกรายข้อของแบบสอบถาม

ก

แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว

จงเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ____ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง

① เพศ ____ ชาย ____ หญิง

② อายุ ____ ปี

3. ระดับชั้นเรียน ____ มัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1)
 ____ มัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2)
 ____ มัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3)

4 สถานภาพของนักเรียน ____ นักเรียนประจำ
 ____ นักเรียนไป-กลับ

✓ สำหรับนักเรียนไป-กลับ ____ อยู่กับบิดามารดา
 ____ ไม่ได้อยู่กับบิดามารดา

ถ้าไม่ได้อยู่กับบิดามารดา (โปรดระบุว่าอยู่กับใคร) . . .

⑤ ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ได้รับเมื่อปีที่แล้ว . . .

✓ ⑥ สภาพครอบครัว ____ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน
 ____ บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม
 หรือถึงแก่กรรมทั้งคู่
 ____ บิดามารดาแยกกันอยู่ หรือหย่าร้างกัน

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง แบบสอบถามข้อนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติของบิดามารดา หรือผู้ปกครองต่อตัวท่าน ให้ท่านอ่านข้อความดังกล่าวซ้ำๆ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับท่านเพียงใด แล้วจึงขีดเครื่องหมาย X ลงที่หมายเลข /5/4/3/2/1/ ที่ท้ายข้อความนั้นๆ เพียงหมายเลขเดียว แต่ต้องตอบทั้งข้อ ก และข้อ ข.

ตัวอย่าง

- (0) ท่านคิดว่าพ่อแม่ของท่านทำหน้าที่เป็น
- ก ผู้ปกครองและที่ปรึกษาที่ดีเสมอ /5/4/~~3~~/2/1/
- ข. ผู้คุมที่คอยบังคับให้ท่านทำอะไรตามใจพ่อแม่ /5/4/3/~~2~~/1/
- (00) เมื่อท่านไม่สบายใจ พ่อแม่ของท่านจะ
- ก เอาใจใส่ถามไถ่เรื่องที่ทำให้ไม่สบายใจแล้วช่วยเหลือ /5/~~4~~/3/2/1/
- ข. ไม่เคยสนใจเลยว่าท่านจะเป็นอย่างไร /5/4/3/~~2~~/1/

อธิบาย

- ถ้าท่านเลือกหมายเลข 5 แสดงว่า ท่านเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงมากที่สุด
- ถ้าท่านเลือกหมายเลข 4 แสดงว่า ท่านเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงมาก
- ถ้าท่านเลือกหมายเลข 3 แสดงว่า ท่านเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงปานกลาง
- ถ้าท่านเลือกหมายเลข 2 แสดงว่า ท่านเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงน้อย
- ถ้าท่านเลือกหมายเลข 1 แสดงว่า ท่านเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงน้อยที่สุด

หมายเหตุ พ่อแม่หรือผู้ปกครองในที่นี้ขอให้นึกถึงผู้ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูท่านเป็นเวลานานที่สุดและใกล้ชิดท่านมากที่สุด โปรดตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริงโดยไม่เว้นข้อใดข้อหนึ่ง เพราะมีฉะนั้นแบบสอบถามนี้จะใช้ประโยชน์ไม่ได้เลย และเมื่อทำเสร็จแล้วโปรดตรวจทานให้ครบทุกข้อก่อนส่ง

1. ท่านรู้สึกว่าคุณแม่ของท่าน
 - ก. เอาใจใส่ดูแลท่านด้วยความรัก ความห่วงใยอย่างสม่ำเสมอ /5/4/3/2/1/
 - ข. ไม่เคยเอาใจใส่ดูแลท่านด้วยความรัก ความห่วงใยเลย /5/4/3/2/1/
2. เมื่อท่านมีเรื่องไม่สบายใจ พ่อแม่ของท่านมักจะ
 - ก. ไม่สนใจความรู้สึกของท่านว่าจะสบายใจหรือไม่สบายใจ /5/4/3/2/1/
 - ข. ชักถามด้วยความห่วงใยและให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี /5/4/3/2/1/
3. เมื่อท่านพลัดหวังจากบางสิ่งบางอย่าง พ่อแม่ของท่าน
 - ก. ช่วยปลอบใจทำให้รู้สึกอบอุ่นและเกิดกำลังใจที่จะแก้ตัวใหม่ /5/4/3/2/1/
 - ข. เมินเฉยไม่สนใจความรู้สึกของท่านทำให้รู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้ง /5/4/3/2/1/
4. เมื่อพ่อแม่ไม่อยู่บ้านนานๆ ท่านจะรู้สึก
 - ก. เจ็บเหงา ว้าเหว่ ไม่มีความสุข คิดถึงพ่อแม่มาก /5/4/3/2/1/
 - ข. สบายใจ ใจเผลอใจมาก อยากให้พ่อแม่ไม่อยู่บ้านนานๆ /5/4/3/2/1/
5. ถ้าบังเอิญท่านข้อมกัฟที่โรงเรียนจนเย็นจึงกลับบ้านผิดเวลา พ่อแม่ของท่านจะ
 - ก. ลงโทษทันทีโดยไม่ซักถามสาเหตุที่กลับบ้านผิดเวลา /5/4/3/2/1/
 - ข. ถามสาเหตุที่กลับบ้านผิดเวลาจนคัตสันใจลงโทษ /5/4/3/2/1/
6. ในการแบ่งงานบ้านให้ลูกๆ ทา พ่อแม่ของท่านจะ
 - ก. แบ่งอย่างยุติธรรมและเหมาะสมกับความสามารถของลูกแต่ละคน /5/4/3/2/1/
 - ข. ลำเอียง รักลูกคนไหนมากก็ให้ทำงานน้อยกว่าลูกคนอื่นๆ /5/4/3/2/1/
7. สมมติว่าท่านได้รับมอบหมายงานชิ้นหนึ่งจากพ่อแม่แล้วท่านเกิดไม่ได้ทา ท่านคิดว่า
 - ก. ถ้าอารมณ์ดีพ่อแม่ก็ไม่ว่าอะไร แต่ถ้าอารมณ์ไม่ดีจะถูกดว่าทันที /5/4/3/2/1/
 - ข. พ่อแม่จะพุดคุยซักถามเหตุผลจากท่านก่อนว่าทาไมจึงไม่ทา /5/4/3/2/1/
8. ท่านคิดว่า พ่อแม่ของท่าน
 - ก. รักและปฏิบัติต่อลูกทุกคนอย่างยุติธรรม /5/4/3/2/1/
 - ข. ลำเอียงอย่างเห็นได้ชัดว่ารักลูกไม่เท่ากัน /5/4/3/2/1/

9. ถ้าบังเอิญท่านมีความคิดเห็นไม่ตรงกับพ่อแม่ ท่านคิดว่าพ่อแม่ของท่านจะ
- ก. ยอมรับฟังความคิดเห็นของท่าน /5/4/3/2/1/
- ข. ตาหนิและไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของท่าน /5/4/3/2/1/
10. เมื่อพ่อแม่ได้รับทราบว่าท่านทำผิดแล้วจะลงโทษท่าน พ่อแม่ของท่านจะ
- ก. ชี้แจงให้ท่านทราบถึงความผิดของท่านทุกครั้งก่อนที่จะลงโทษ /5/4/3/2/1/
- ข. ลงโทษทันทีโดยไม่มีการไต่สวนหรือชี้แจงใดๆ ทั้งสิ้น /5/4/3/2/1/
11. สมมติว่าพ่อแม่ของท่านกลับจากทัศนาวจร ท่านคิดว่าพ่อแม่ของท่านจะ
- ก. มีของฝากเฉพาะลูกบางคนเท่านั้น /5/4/3/2/1/
- ข. มีของฝากสำหรับลูกทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน /5/4/3/2/1/
12. ถ้าท่านกลับบ้านค่าแต่มีเหตุผลอันสมควร ท่านคิดว่าพ่อแม่ของท่านจะ
- ก. ยอมรับฟังเหตุผลที่ท่านชี้แจง /5/4/3/2/1/
- ข. ไม่ยอมรับฟังเหตุผลที่ท่านชี้แจง /5/4/3/2/1/
13. ทุกครั้งที่ท่านกับพี่น้องทะเลาะกัน พ่อแม่ของท่านจะ
- ก. ปล่อยให้ทะเลาะกันจนเลิกไปเอง แต่บางทีก็ดูทันทีและสั่งให้เลิกกัน
โดยไม่สนใจสาเหตุ /5/4/3/2/1/
- ข. ชักถามสาเหตุและชี้ให้เห็นว่า ใครผิดใครถูกแล้วสั่งสอนตักเตือนว่า
ไม่ควรกระทำอีก /5/4/3/2/1/
14. สมมติว่าบ้านของท่านจะทาสีใหม่ ท่านคิดว่าพ่อแม่ของท่านจะ
- ก. ทาตามความคิดเห็นของพ่อแม่โดยลูกๆ ไม่มีส่วนร่วมเลย /5/4/3/2/1/
- ข. ปรึกษาขอความคิดเห็นจากลูกๆ และร่วมกันเลือกสีที่ทุกคนเห็นพ้องกัน /5/4/3/2/1/
15. เวลาใกล้สอบซึ่งเป็นเวลาที่ควรดูการาเพื่อเตรียมตัวสอบพ่อแม่ของท่านมักจะ
- ก. คอยตักเตือนให้ดูหนังสือและเอาใจใส่ต่อการเรียน /5/4/3/2/1/
- ข. บางครั้งตักเตือนให้ดูหนังสือ แต่บางครั้งก็ไม่ทราบด้วยซ้ำไปว่า
ท่านจะสอบเมื่อไร /5/4/3/2/1/

16. เวลาที่ท่านรับประทานอาหารร่วมกับพ่อแม่ ท่านมักรู้สึก
- ก. สบายใจเพราะพ่อแม่จะพูดคุยเป็นกันเองกับลูกๆ เสมอ /5/4/3/2/1/
- ข. อึดอัดใจเพราะพ่อแม่จะคอยควบคุมลูกๆ อย่างเคร่งครัด /5/4/3/2/1/
17. ในวันหยุดสุดสัปดาห์หรือวันหยุดในโอกาสพิเศษต่างๆ พ่อแม่ของท่านมักจะ
- ก. พักผ่อนเฉื่อยๆ ตามลาพัง /5/4/3/2/1/
- ข. พาลูกๆ ไปเที่ยวหรือทำกิจกรรมร่วมกับลูกๆ อย่างสนุกสนาน /5/4/3/2/1/
18. เมื่อพ่อแม่ ท่าน และพี่น้องทุกคนอยู่พร้อมหน้ากันในบ้าน
- ก. แต่ละคนจะรู้สึกอึดอัดใจ ไม่สบายใจ ไม่มีความสุข /5/4/3/2/1/
- ข. ทุกคนจะพูดคุยหรือทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสนิทสนม สนุกสนาน และมีความสุข /5/4/3/2/1/
19. สมมติว่าท่านชนะการประกวดเรียงความท่านคิดว่าพ่อแม่ของท่านจะ
- ก. เห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา ไม่มีความสำคัญแต่อย่างใด /5/4/3/2/1/
- ข. แสดงความยินดีกับท่านและชมเชยความสามารถของท่าน /5/4/3/2/1/
20. ถ้าท่านเก็บเงินค่าขนมไว้ได้ส่วนหนึ่งแล้วท่านต้องการใช้เงินจำนวนนั้นซื้อของบางอย่าง ท่านคิดว่าพ่อแม่ของท่านจะ
- ก. ไม่อนุญาตให้ซื้อในสิ่งที่ท่านต้องการโดยไม่ชี้แจงเหตุผล /5/4/3/2/1/
- ข. อนุญาตให้ท่านซื้อของได้ตามที่ท่านต้องการ หรือถ้าไม่อนุญาตก็จะชี้แจงเหตุผลให้ทราบ /5/4/3/2/1/
21. เมื่อพ่อแม่ต้องการให้ท่านปฏิบัติตามที่พ่อแม่ต้องการ พ่อแม่ของท่านจะ
- ก. ใช้วิธีชักจูงจนท่านเห็นด้วยและปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ /5/4/3/2/1/
- ข. ใช้วิธีบังคับให้ท่านปฏิบัติตามแม้ท่านจะไม่เต็มใจก็ตาม /5/4/3/2/1/
22. ถ้าท่านหาคะแนนสอบได้ไม่ดีเท่าที่เคยได้ ท่านคิดว่าพ่อแม่ของท่านจะ
- ก. ตำหนิ และลงโทษอย่างรุนแรง /5/4/3/2/1/
- ข. พูดคุย ชักถามถึงสาเหตุและให้คำแนะนำในการแก้ไขต่อไป /5/4/3/2/1/

23. เมื่อเลิกเรียนกลับถึงบ้านแล้ว
- ก. ท่านมักจะเที่ยวเตร่ตามสบายเพราะพ่อแม่ไม่ค่อยใส่ใจท่านนัก /5/4/3/2/1/
 - ข. พ่อแม่จะคอยดูแลให้ท่านพักผ่อนและทำการบ้านตามปกติ /5/4/3/2/1/
24. เมื่อท่านมีปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้เองจึงนำไปปรึกษาพ่อแม่ พ่อแม่ของท่านจะ
- ก. ยินดีรับฟังและชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหาให้ /5/4/3/2/1/
 - ข. แสดงความไม่พอใจและไม่สนใจที่จะช่วยท่านแก้ปัญหา /5/4/3/2/1/
25. ถ้าท่านชอบดนตรีและอยากเป็นนักดนตรี ท่านคิดว่าพ่อแม่ของท่านจะ
- ก. ห้ามเด็ดขาดโดยไม่สนใจความรู้สึกของท่านและไม่ชี้แจงเหตุผล /5/4/3/2/1/
 - ข. ส่งเสริมและแนะนำให้ท่านเล่นโดยไม่เสียการเรียน /5/4/3/2/1/
26. ถ้าท่านมีความสามารถพิเศษในด้านกีฬา ท่านคิดว่าพ่อแม่ของท่านจะ
- ก. สนับสนุนและส่งเสริมอย่างเต็มที่ /5/4/3/2/1/
 - ข. ชักขวางเพราะพ่อแม่ของท่านไม่ชอบกีฬา /5/4/3/2/1/
27. สมมติว่าท่านอยากเรียนสิ่งหนึ่งแต่พ่อแม่อยากให้เรียนอีกสิ่งหนึ่ง ท่านคิดว่าพ่อแม่จะ
- ก. ยอมรับฟังความต้องการของท่านและพิจารณาด้วยกันท่าน /5/4/3/2/1/
 - ข. บังคับให้ท่านเรียนในสิ่งที่พ่อแม่ต้องการ /5/4/3/2/1/
28. ทุกครั้งที่ห้องนอนของท่านรกและสกปรกมาก พ่อแม่ของท่านจะ
- ก. ตักเตือนว่าควรทำความสะอาดและจัดให้เรียบร้อยทุกครั้ง /5/4/3/2/1/
 - ข. ถ้าอารมณ์ดีก็จะช่วยจัดการให้ แต่ถ้าอารมณ์ไม่ดีก็จะดุด่าหรือลงโทษ /5/4/3/2/1/
29. เวลาที่ท่านพูดจาหรือแสดงกิริยามารยาทไม่สุภาพกับพี่น้องของท่าน พ่อแม่จะ
- ก. ถ้าอารมณ์ดีก็ไม่ว่าอะไร แต่ถ้าอารมณ์ไม่ดีก็จะดุด่า /5/4/3/2/1/
 - ข. ชักถามสาเหตุและอบรมสั่งสอนว่าไม่ควรทำอีกเพราะไม่ดี /5/4/3/2/1/
30. ทุกครั้งที่ท่านสอบได้คะแนนดี พ่อแม่ของท่านจะ
- ก. ชมเชยและให้รางวัล /5/4/3/2/1/
 - ข. บางครั้งก็ชมเชย บางครั้งก็ไม่สนใจว่าผลการเรียนของท่านเป็นอย่างไร /5/4/3/2/1/

แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดู

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	5.57	16	3.21
2	7.75	17	4.16
3	5.99	18	4.94
4	5.00	19	6.06
5	5.83	20	3.04
6	4.71	21	5.37
7	4.93	22	4.58
8	7.18	23	5.42
9	5.51	24	8.21
10	5.02	25	6.73
11	6.59	26	3.40
12	4.97	27	4.19
13	4.58	28	3.05
14	4.53	29	3.91
15	3.67	30	5.59

$$t_{.01,40} = 2.704$$

หมายเหตุ ทุกข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดของท่านในเรื่องต่างๆ รอบตัวท่าน ให้ท่านอ่านข้อความดังกล่าวซ้ำๆ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นๆ เป็นจริงสำหรับท่านเพียงใด แล้วขีดเครื่องหมาย X ลงที่ช่อง จริงมากที่สุด จริงมาก จริงครึ่งหนึ่ง จริงน้อย หรือไม่จริงเลย เพียงช่องเดียวที่ท่านเห็นว่าตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงครึ่งหนึ่ง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
(0) ท่านไม่เคยนึกเสียใจในสิ่งที่ท่านได้ทำไปแล้ว				X	
(00) ท่านมักทำอะไรเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว	X				

หมายเหตุ

โปรดตอบคำถามทุกข้อตามความรู้สึกที่แท้จริงของท่านโดยไม่เว้นข้อใดข้อหนึ่งไว้ เพราะมีฉะนั้นแบบสอบถามนี้จะใช้ประโยชน์ไม่ได้เลย และเมื่อทำเสร็จแล้วโปรดตรวจทานให้ครบทุกข้อก่อนส่ง

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงครึ่งหนึ่ง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้ามักแจ่มใสร่าเริงและมีจิตใจมั่นคง _____					
2. ข้าพเจ้ามักจะควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ _____					
3. ข้าพเจ้ามักท้อแท้ ผิดหวังในชีวิต และประสบความล้มเหลวอยู่เป็นนิจ _____					
4. เมื่อตั้งใจทำอะไรแล้วข้าพเจ้ามักจะทำจนสำเร็จ _____					
5. ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบในหน้าที่ของข้าพเจ้าเป็นอย่างดี _____					
6. ข้าพเจ้าชอบเข้าสังคม คบหาและรู้จักกับคนหลายๆ _____					
7. ข้าพเจ้าไม่เคยเข้าใจตนเองเลย _____					
8. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความสามารถที่จะเป็นผู้นำและจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตามได้ _____					
9. ข้าพเจ้าไม่สามารถตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้ด้วยตนเอง _____					
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณส่วนมากรักและเข้าใจข้าพเจ้าดี _____					
11. นับว่าโชคก็มากที่เกิดมาเป็นตัวข้าพเจ้า _____					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงครึ่งหนึ่ง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
12. ข้าพเจ้าสามารถแสดงความคิดเห็นต่างๆ ได้ดี _____					
13. ข้าพเจ้าชอบอยู่คนเดียวเงียบๆ เป็นเวลานานๆ _____					
14. ข้าพเจ้ามักตกใจง่าย โมโหง่าย และควบคุมสติไม่ค่อย ได้ _____					
15. ข้าพเจ้าพอใจในสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันของข้าพเจ้า _____					
16. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่มีใครให้ความสนใจข้าพเจ้าเลย _____					
17. ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่ออยู่กับครอบครัว _____					
18. ไม่ว่าจะทำอะไรข้าพเจ้ามักจะประสบกับความล้มเหลวอยู่เสมอ _____					
19. ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในด้านการเรียนเสมอ _____					
20. เพื่อนๆ มักทำตามความคิดของข้าพเจ้าเสมอ _____					
21. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองไม่มีอะไรดีเลย _____					
22. พ่อแม่รักและเอาใจใส่ข้าพเจ้าดี _____					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงครึ่งหนึ่ง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
23. เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานยากๆ ข้าพเจ้าจะรู้สึกท้อแท้ไม่อยากทำ _____					
24. จะต้องมีคนคอยบอกกับข้าพเจ้าเสมอว่า ควรทำอะไร อย่างไร _____					
25. พ่อแม่กับข้าพเจ้ามักมีเรื่องพูดคุยและ สนทนาร่วมกันเสมอ _____					
26. ข้าพเจ้ารู้สึกเหงามากและไม่ค่อยมีเพื่อน _____					
27. ข้าพเจ้าพอใจในความสามารถของตนเอง _____					
28. ข้าพเจ้าไม่สามารถพูดให้คนอื่นเข้าใจใน สิ่งที่ข้าพเจ้าอยากพูดได้ง่าย _____					
29. ข้าพเจ้าไม่เคยยอมแพ้อะไรง่ายๆ _____					
30. ข้าพเจ้ามักจะได้รับความชมเชยจากครูบ่อยๆ _____					
31. ถ้าเลือกเกิดได้ข้าพเจ้าจะไม่เลือกเกิด เป็นตัวข้าพเจ้าในขณะนี้ _____					
32. ข้าพเจ้ารู้สึกขาดความเชื่อมั่นในตนเอง _____					
33. ข้าพเจ้ามักประสบความสำเร็จและสมหวัง _____					
34. ในครอบครัวข้าพเจ้าพี่น้องปรองดองกันดี _____					
35. ข้าพเจ้าชอบอยู่คนเดียวไม่ชอบออกไปไหน _____					
36. ข้าพเจ้าภูมิใจที่เกิดเป็นลูกของพ่อแม่ _____					
37. ข้าพเจ้ามีความสุขมากเมื่อได้ร่วมทำ กิจกรรมกับพ่อแม่และพี่น้องของข้าพเจ้า _____					

แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	4.01	14	3.40	26	3.93
2	3.41	15	6.35	27	4.03
3	4.37	16	5.08	28	3.24
4	4.69	17	3.65	29	3.75
5	6.03	18	3.03	30	3.54
6	3.12	19	4.21	31	4.15
7	4.57	20	3.50	32	5.35
8	3.77	21	3.71	33	3.24
9	3.85	22	4.68	34	3.51
10	4.57	23	3.27	35	3.11
11	3.57	24	3.87	36	4.08
12	3.17	25	5.79	37	4.30
13	3.35				

$$t_{.01, 75} = 2.660$$

หมายเหตุ ผู้ถูกข้อมินัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แบบสอบถามวินัยในตนเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนนี้เป็นสถานการณ์สั้นๆ ที่บุคคลในสถานการณ์นั้นๆ ต้องตัดสินใจในชีวิตประจำวัน ให้ท่านอ่านช้าๆ แล้วหยุดคิดว่าถ้าหากท่านเป็นบุคคลนั้น ท่านจะตัดสินใจหาอย่างไรโดยเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึก ความคิดและสิ่งที่คิดจะหาจริงๆ

การตอบแบบสอบถาม ในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกสองตอน ตอนแรกเป็นการให้เลือกตัดสินใจโดยกาเครื่องหมาย $\times$ ทั่บอักษรหน้าคำตอบที่ต้องการเพียงคำตอบเดียว ส่วนตอนสอง เป็นการให้เหตุผลในการเลือกคำตอบโดยกาเครื่องหมาย $\times$ ทั่บอักษรหน้าข้อที่ตรงกับความคิดของท่านเพียงคำตอบเดียว หากเหตุผลที่ให้มาไม่ตรงกับเหตุผลของท่าน โปรดเขียนเหตุผลของท่านลงในข้อที่ว่างไว้

ตัวอย่าง

(๐) นพพรกับเพื่อนตั้งใจไปดูภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง บังเอิญพบประจักษ์ที่หน้าโรงภาพยนตร์ ประจักษ์บอกว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่ดี ถ้าท่านเป็นนพพร ท่านจะหาอย่างไร

$\times$ ดูภาพยนตร์ ถ้าเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ (1) ตั้งใจมาแล้วก็ต้องดู $\times$ เกรงใจเพื่อนถ้าจะไม่ดู (3) อื่นๆ (ระบุ)	ข. ไม่ดูภาพยนตร์ ถ้าเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ (1) ภาพยนตร์คงไม่ดีเหมือนที่ประจักษ์บอก (2) เสียเวลาเงินค่าดู (3) อื่นๆ (ระบุ)

✓ (๐๐) สมคิดเลี้ยงไก่ไว้ตัวหนึ่งซึ่งทั้งสวยงามและแข็งแรงมาก สมคิดรักมันมาก วันหนึ่งเพื่อนพ้อมากินข้าวที่บ้าน พ่อจึงขอไก่ตัวนี้ปรุงอาหารเลี้ยงเพื่อนพ้อ ถ้าท่านเป็นสมคิด ท่านจะให้หรือไม่

ก. ให้ ถ้าเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ (1) เกรงใจพ้อ (2) ท่านรักพ้อมากกว่าไก่ตัวนี้ (3) อื่นๆ (ระบุ)	$\times$ ไม่ให้ ถ้าเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ (1) ท่านทนไม่ได้ที่ไก่จะถูกฆ่า $\times$ ท่านไม่ยอมให้พ้อคงหาบาป (3) อื่นๆ (ระบุ)

อธิบาย ในข้อ (๐) ท่านเลือกข้อ ก จึงเลือกเหตุผลจากข้อ ก. ส่วนข้อ ข. ไม่
 ต้องให้เหตุผลเพราะไม่ได้เลือก ส่วนในข้อ (๐๐) ท่านเลือกข้อ ข จึงเลือกเหตุผล
 จากข้อ ข. ส่วนในข้อ ก ไม่ต้องให้เหตุผลเพราะไม่ได้เลือก

1. ขณะที่นอຍทำการบ้านเพื่อจะให้ทันส่งครูวันรุ่งขึ้น แต่พอหาไปก็ไม่ได้ถึงครึ่งก็มีรายการ
 โทรศัพท์ที่คนชอบ ถ้าท่านเป็นนอຍ ท่านจะหาอย่างไร

ก ชมโทรศัพท์

ข ทำการบ้านต่อไป

ถ้าเลือกข้อ ก ท่านมีเหตุผลคือ

(1) ข้าพเจ้าขี้เกียจทำการบ้าน

(2) ข้าพเจ้าไม่กลัวว่าครูจะหาโทษถ้าทำการบ้านไม่เสร็จ

(3) อื่นๆ (ระบุ)

ถ้าเลือกข้อ ข ท่านมีเหตุผลคือ

(1) ข้าพเจ้าเกรงว่าจะถูกครูหาโทษถ้าทำการบ้านไม่เสร็จ

(2) ข้าพเจ้าเห็นว่าหน้าที่ยอมสำคัญกว่าความสนุก

(3) อื่นๆ (ระบุ)

2. ขณะที่กำลังสอบตอนหนึ่งครูผู้คุมสอบออกไปนอกห้อง เพื่อนๆ ส่วนมากหยิบตำราขึ้น
 มาดู ถ้าท่านเป็นแดงกำลังอยู่ในห้องสอบและหาข้อสอบไม่ค่อยได้ ท่านจะหาอย่างไร

ก ดูตำรา

ข ไม่ดูตำรา

ถ้าเลือกข้อ ก ท่านมีเหตุผลคือ

(1) ถ้าข้าพเจ้า ไม่ดูก็จะเสียเปรียบเพื่อน

(2) ข้าพเจ้าไม่กลัวจะถูกหาโทษเพราะคนส่วนมากก็ดูตำรา

(3) อื่นๆ (ระบุ)

ถ้าเลือกข้อ ข ท่านมีเหตุผลคือ

(1) ข้าพเจ้าเห็นว่า การโกงคะแนนมากโดยการทุจริตเป็นสิ่งที่น่าละอาย

(2) ข้าพเจ้าไม่กล้าดูเพราะเกรงว่าครูจะเข้ามาเห็น

(3) อื่นๆ (ระบุ) . . .

3. ตั้งใจไปซื้อขนมแต่แม่ค้าขายของแพงกว่าปกติเพราะมีคนมาซื้อเยอะ มั่งเอื้อแม่ค้าทอนเงินเกิน 5 บาท ถ้าท่านเป็นตั้งจะคืนเงินให้แม่ค้าหรือไม่

ก. คืนให้แม่ค้า

ข. ไม่คืนให้แม่ค้า

ถ้าเลือกข้อ ก ท่านมีเหตุผลคือ

(1) ข้าพเจ้าอยากให้แม่ค้าและคนอื่นๆ คิดว่าข้าพเจ้าเป็นคนดี

(2) ข้าพเจ้ารู้สึกละอายใจถ้าจะไม่คืน

(3) อื่นๆ (ระบุ) . . .

ถ้าเลือกข้อ ข ท่านมีเหตุผลคือ

(1) เป็นการยุติธรรมแล้วเพราะแม่ค้าขายของแพง

(2) ถ้าข้าพเจ้าคืนเงินให้แม่ค้า คนอื่นจะหาว่าข้าพเจ้าโง่

(3) อื่นๆ (ระบุ)

4. ใหญ่เป็นคนตัวโตและแข็งแรงสมชื่อ วันหนึ่งแดงเห็นใหญ่แกล้งเอาปากกาใส่ไว้ในกระเป๋าน้อยแล้วไปบอกครูว่าน้อยขโมยปากกาของคน ถ้าท่านเป็นแดง ท่านจะทนายอย่างไร

ก. บอกครูว่าใหญ่แกล้งน้อย

ข. ไม่พูดอะไรเกี่ยวกับเรื่องนี้

ถ้าเลือกข้อ ก ท่านมีเหตุผลคือ

(1) ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการไม่ยุติธรรมที่น้อยจะต้องรับโทษ

(2) ข้าพเจ้าอยากให้เพื่อนๆ เห็นว่าข้าพเจ้าไม่กลัวใหญ่

(3) อื่นๆ (ระบุ) . . .

ถ้าเลือกข้อ ข ท่านมีเหตุผลคือ

(1) ข้าพเจ้าไม่อยากยุ่งเรื่องของคนอื่น

(2) ข้าพเจ้ากลัวว่าใหญ่จะมาแกล้งแค้นภายหลัง

(3) อื่นๆ (ระบุ) .

5. สุพรชอบเล่นกีฬามากและได้เข้าเล่นในทีมกีฬาชนิดหนึ่งจนได้เข้าชิงชนะเลิศ สุพร
ตั้งใจว่าจะเข้าแข่งชิงชนะเลิศให้ได้และจะเล่นเต็มฝีมือ แต่วันหนึ่งเกิดฉีกใจกับ
หัวหน้าทีมอย่างรุนแรง ถ้าท่านเป็นสุพรจะหาอย่างไร

ก. เข้าแข่งขัน

ข. ไม่เข้าแข่งขัน

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ข้าพเจ้าไม่ยอมให้อุปสรรคใดๆ มาทำลายความตั้งใจ
- (2) ข้าพเจ้าเกรงใจเพื่อนร่วมทีมคนอื่นๆ ที่ไม่รู้เรื่องด้วย
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) .. .

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ข้าพเจ้าไม่อยากร่วมทีมกับคนที่รู้เรื่องกัน
- (2) ถ้าข้าพเจ้าไม่เล่นก็คงไม่ทำให้ถึงกับแพ้
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) . . .

6. ประทีปยังเชื่อหากกระจุกตุ้มแล้วแตกจึงเอาผ้าไปคลุมไว้ เมื่อคุณแม่มาถึงเห็นกระจุก
แตกจึงเรียกลูกทุกคนมาถาม ประทีปไม่ยอมรับว่าตนเองเป็นผู้ทำ ท่านคิดว่าสมควร
ไหมที่ประทีปทำเช่นนั้น

ก. สมควร

ข. ไม่สมควร

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) บางครั้งเราก็ต้องปิดบังความจริงเพื่อเอาตัวรอด
- (2) ไม่มีใครเห็นว่าเราทำ เราก็ไม่จำเป็นต้องยอมรับ

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ทำผิดแล้วควรถดถอยรับผิด
- (2) ถ้าคุณแม่รู้ความจริงเข้าคงจะลงโทษรุนแรงกว่าที่ควรจะเป็น
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) .. .

7. โรงเรียนแห่งหนึ่งออกกฎข้อบังคับมิให้นักเรียนออกนอกบริเวณโรงเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาตจากครูคนใดคนหนึ่งเสียก่อน ในระหว่างพักกลางวันวันหนึ่งสุกวดเลยบอล กระดอนออกนอกรั้วโรงเรียน รัชนีจะออกไปเก็บลูกบอลโดยไม่ขออนุญาตจากครูสมควรไหม

reason

ก. สมควร

ข. ไม่สมควร

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ถ้าไปขออนุญาตครูก็จะเสียเวลามาก
- (2) ออกไปเก็บลูกบอลเท่านั้นคงไม่เป็นไร
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) หากครูทราบเข้าคงถูกลงโทษ
- (2) ควรทำตามกฎของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

8. ชารินทร์ทราบว่าไม่สมควรที่จะเก็บดอกไม้ในสวนสาธารณะ วันหนึ่งชารินทร์พาน้องไปเดินเล่นในสวนสาธารณะ บังเอิญน้องร้องไห้อยากได้ดอกไม้ ถ้าท่านเป็นชารินทร์ควรทำอย่างไร

reason

ก. เก็บดอกไม้

ข. ไม่เก็บดอกไม้

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ไม่อยากขัดใจน้อง
- (2) ดอกไม้ทั้งไว้ก็จะเหี่ยวแห้งไปโดยไร้ประโยชน์
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ไม่ควรคิดถึงความต้องการส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม
- (2) เด็กๆ คงไม่ต้องการอะไรจริงจัง ก็ยิ่งก็หนุ่ยตัวเอง
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

407

๑. วิรตน์ส่งแม่ไปโรงพยาบาลต้องเข้าคิวยื่นบัตรตรวจโรคและมีคนเข้าคิวยาวมาก
วิรตน์จะรีบไปธุระอีกจึงแซงคิวผู้อื่น ถ้าท่านเป็นวิรตน์จะหาอย่างนี้หรือไม่

ก. ทำ ข. ไม่ทำ

ข. ไหมทา

คำถามเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ถึงแม้ข้าพเจ้าไม่แข่งคิวก็มีคนอื่นแข่งคิว
- (2) ถ้าข้าพเจ้าไม่รีบไปธุระก็คงไม่ทาเช่นนั้น
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) . . .

ถา^๓ทาน^๑เล^๔อ^๒ก^๕ข^๖ ๒. ทา^๑น^๓ม^๔เ^๕ท^๖น^๗ล^๘ค^๙อ^{๑๐}

- (1) ข้าพเจ้าไม่ยากถูกมองด้วยสายตาทาดาน
- ✓ (2) เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะต้องช่วยรักษาความเป็นระเบียบในสังคม
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) . . .

10. ตามปกติประพิศเป็นคนเรียนเก่ง แต่ในการสอบจริงหนึ่งประพิศไม่ได้ดูหนังสืออย่างเต็มที่เพราะมัวไปเที่ยวต่างจังหวัด ประพิศเกรงว่าจะได้คะแนนต่ำ ถ้าท่านเป็นประพิศจะหาอย่างไร

ก. กำลังทำเป็นป่วยเพื่อจะได้มาสอบวันหลัง เมื่อคนหนึ่งสี่พร้อมแล้ว

ข. พยายามใช้เวลาที่เหลือคุยหนังสืออย่างเต็มที่แล้วเข้าสอบตามตารางสอบ
ทั้งๆ ที่รู้ว่าอาจทำคะแนนไม่ได้

คำถามเลือกข้อ ก ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นวิธีการที่ฉลาดและสามารถแก้ปัญหาได้ดี
- (2) ข้าพเจ้าไม่ชอบขายหน้าถ้าสอบได้คะแนนต่ำ
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ดาตานเลือกขอ ข. ทานบิเหตุผลคือ

- (1) เป็นการไม่ยุติธรรมและขาดความรับผิดชอบอย่างยิ่งถ้าหากจะแก้ง่าย
- (2) ข้าพเจ้าขี้เกียจดูหนังสือที่หลังเพื่อน
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

11. มีผู้นำสินค้าหนีภาษีมาขายให้ประครองในราคาที่ถูกกว่าท้องตลาดและสินค้านี้เป็นสิ่งที่ประครองต้องการมานานแล้ว ถ้าท่านเป็นประครองท่านจะซื้อหรือไม่

ก. ซื้อ

ข. ไม่ซื้อ

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ข้าพเจ้าไม่อยากพลาดโอกาสนี้
- (2) คนอื่นๆ ก็ซื้อของหนีภาษี
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) . . .

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะหาคนเป็นพลเมืองดี
- (2) ข้าพเจ้าเกรงว่าจะถูกตำรวจจับเพราะซื้อของผิดกฎหมาย
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

12. ทิวาทังใจจะเก็บเงินที่เหลือจากค่าขนมไว้ซื้อของขวัญวันเกิดให้คุณแม่ แต่พอเก็บเงินได้จำนวนหนึ่งก็มีคนมาขอสิ่งหนึ่งที่ทิวาอยากได้ไว้ใช้เองมาขายให้ในราคาถูก ถ้าท่านเป็นทิวาจะหาอย่างไร

ก. ซื้อของให้ตนเองก่อน

ข. เก็บเงินไว้ซื้อของให้คุณแม่

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ข้าพเจ้าไม่อยากเสียโอกาสที่จะซื้อของที่ต้องการได้ในราคาถูก
- (2) ค่อยให้คุณแม่ในโอกาสต่อไปก็ได้
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ข้าพเจ้าอยากให้คุณแม่เห็นว่าข้าพเจ้าเป็นลูกที่ดีมีน้ำใจ
- (2) ข้าพเจ้าไม่อยากเป็นคนที่มีจิตใจโลเลไม่แน่วแน่
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

13. อรุณและสัมพันธกิจจะหาว่าวเพื่อเล่นด้วยกันในวันอาทิตย์ที่จะถึงนี้ แต่หามาเป็นเวลานานแล้วว่าวก็ยังใช้ไม่ได้สักทีทำให้เหินเหินน้อยและท้อแท้มาก หากท่านเป็นอรุณท่านจะหาอย่างไร

ก. พยายามหาต่อไปจนเสร็จ ข. ซื้อว่าวสำเร็จที่มีขาย

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ข้าพเจ้าไม่ยอมถูกสัมพันธกิจที่หาว่าวไม่ได้
- (2) เมื่อตั้งใจทำอะไรแล้วข้าพเจ้าต้องทำให้สำเร็จ
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) . . .

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ซื้อว่าวสำเร็จดีกว่าเพราะราคาถูกและไม่ต้องเหิน
- (2) ข้าพเจ้าไม่ยอมเสียเวลามากเกินไป
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) . . .

14. ^{แต่} สาราณตั้งใจว่าจะปฏิบัติตามกฎจรรยาอย่างเคร่งครัด เมื่อจะข้ามถนนก็จะเดินไปข้ามตรงทางม้าลายหรือสะพานข้ามเท่านั้น แต่วันหนึ่งสาราณเดินไปกับเพื่อนและต้องการข้ามถนนแต่ทางข้ามอยู่ห่างออกไป ถ้าจะเดินไปข้ามที่ทางข้ามก็จะเสียเวลาเพื่อนๆ จะข้ามถนนในที่ๆ ไม่มีทางข้าม ถ้าท่านเป็นสาราณท่านจะหาอย่างไร

ก. ข้ามถนนตรงนั้นกับเพื่อน ข. เดินไปข้ามที่สะพานข้าม

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ข้าพเจ้าไม่ยอมหาสิ่งที่แตกต่างจากเพื่อน
- (2) การไม่ข้ามถนนบนทางข้ามไม่ใช่ความผิดร้ายแรง
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) . . .

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ถ้าเกิดอุบัติเหตุข้าพเจ้าจะได้เป็นฝ่ายถูกและเรียกร้องค่าเสียหายได้
- (2) เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะต้องช่วยไม่ให้เกิดการจรรยาจรดัด
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) . . .

15. มีนาได้รับฝากจดหมายฉบับหนึ่งจากครูประจำชั้นซึ่งฝากไปให้ผู้ปกครองของมีนาเอง มีนาอยากทราบว่า เป็นจดหมายเกี่ยวกับอะไร หากท่านเป็นมีนาจะทำอย่างไร

ก. เปิดจดหมายออกอ่านก่อน ข. นำไปให้ผู้ปกครองโดยตรง

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ถ้าหากเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้าพเจ้าจะได้หาทางแก้ไขทัน
- (2) ข้าพเจ้าทนไม่ได้ที่จะไม่ทราบข้อความในจดหมายนั้นก่อน
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) ..

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ข้าพเจ้าเกรงจะถูกลงโทษหากเปิดจดหมายก่อน
- (2) ข้าพเจ้ารู้สึกละอายใจที่แอบเปิดจดหมายของผู้อื่น
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) ...

16. สุวิชาได้รับจดหมายฉบับหนึ่งซึ่งไม่มีสาระอะไร แต่ข้อความในจดหมายบอกให้สุวิชาลอกจดหมายนี้แล้วส่งไปให้เพื่อนอีก 10 คน หากไม่ทำตามสุวิชาจะเสียผลประโยชน์บางอย่าง ถ้าหากท่านเป็นสุวิชาจะทำอย่างไร

ก. ทำตามจดหมายนั้น ข. ไม่ทำตาม

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ถ้าหากไม่ทำตามจะทำให้ข้าพเจ้าไม่สบายใจมาก
- (2) ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าจะทำตามก็ไม่เห็นเสียหายอะไร
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ไม่อยากให้คนที่ได้รับจดหมายคิดว่าข้าพเจ้าเป็นคนโง่ที่ทำตาม
- (2) ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นสิ่งที่ไร้เหตุผลที่จะทำตาม
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) . ..

ใน ๕ ข้อ

17) ที่บ้านของดาวเรืองมีรถจักรยานอยู่คันหนึ่งซึ่งดาวเรืองเคยหักซบได้แต่ยังไม่ชำนาญนักและคุณพ่อเคยสั่งว่าไม่ให้ดาวเรืองเอารถออกไปหักซบถ้าหากไม่มีคุณพ่อคอยดูแลวันหนึ่งคุณพ่อแม่ไม่อยู่และดาวเรืองอยากจะหักซบรถตามลาพังมานานแล้ว ถ้านักเรียนเป็นดาวเรืองจะหาอย่างไร

ก. เอารถออกไปหักซบ

ข. รอหักพร้อมคุณพ่อ

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ถ้าไม่ถือโอกาสตอนนี้ก็จะไม่ได้หักตามลาพังสักที
- (2) ขาพเจ้าคิดว่าคุณพ่อคงไม่ทราบ
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) ..

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) เกรงว่าคุณพ่อทราบแล้วขาพเจ้าจะถูกทำโทษ
- (2) ขาพเจ้าไม่อยากจะคิดคำสั่งคุณพ่อเพราะทำให้ขาพเจ้าไม่สบายใจ
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) ...

18) มินีตั้งใจว่าจะกลับบ้านทันทีที่โรงเรียนเลิกเพื่อช่วยคุณแม่ทำงาน แต่เพื่อนชวนให้อยู่เล่นที่สนามมินีชอบมาก ถ้าท่านเป็นมินีจะหาอย่างไร

ก. อยู่เล่นกีฬา

ข. กลับบ้าน

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ไม่อยากไปให้เพื่อนโกรธ
- (2) ค่อยไปช่วยคุณแม่วันหลังก็ได้
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ขาพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจถ้าไม่ทำตามที่ตั้งใจไว้
- (2) เกรงว่าคุณแม่จะตำหนิหรือทำโทษ
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

21. สุรจิตเห็นผู้ร้ายกำลังลักทรัพย์และต่อมาถูกตำรวจจับได้ ตำรวจขอร้องให้สุรจิตเป็นพยาน ถ้าท่านเป็นสุรจิตจะหาอย่างไร

ก. เป็นพยาน

ข. ไม่เป็นพยาน

ถ้าท่านเลือกข้อ ก ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะหาคนเป็นพลเมืองดี
- (2) ข้าพเจ้าไม่อยากปฏิเสธคำขอของตำรวจ
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ถ้าท่านเลือกข้อ ข ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) กลัวผู้ร้ายแค้น
- (2) ไม่อยากเสียเวลา
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) .

๒๐๓
(22) สุชาไปทัศนากับเพื่อน ขณะที่พักรับประทานอาหารในสวนสาธารณะแห่งหนึ่งหลายคนได้ทิ้งเศษอาหารและเศษขยะต่างๆตามพื้นดิน ถ้าท่านเป็นสุชาท่านจะหาอย่างไร

ก. ทิ้งขยะบนพื้น

ข. นำขยะไปทิ้งที่ถังขยะ

ถ้าท่านเลือกข้อ ก ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ข้าพเจ้าเห็นว่าผู้ดูแลสวนจะมาเก็บกวาดภายหลัง
- (2) ข้าพเจ้าขี้เกียจเดินไปที่ถังขยะ
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ) . . .

ถ้าท่านเลือกข้อ ข ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) เป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะช่วยกันรักษาความสะอาดในที่สาธารณะ
- (2) ข้าพเจ้าอยากให้เพื่อนเห็นว่าข้าพเจ้าเป็นคนมีระเบียบ
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

23. สุธรรมต้องหารายงานส่งครูฉบับหนึ่งและบังเอิญพบภาพในหนังสือเล่มหนึ่งในห้องสมุดของโรงเรียนซึ่งภาพนี้สามารถใช้ประกอบรายงานได้อย่างดี สุธรรมจึงแอบคัดภาพนี้มา หากท่านเป็นสุธรรมจะทำให้เช่นนั้นหรือไม่

ก. ทำ

ข. ไม่ทำ

ถ้าท่านเลือกข้อ ก. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ข้าพเจ้าคิดว่าจะทำให้ได้คะแนนดีขึ้น
- (2) ข้าพเจ้าคิดว่าภาพนี้คงไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

ถ้าท่านเลือกข้อ ข. ท่านมีเหตุผลคือ

- (1) ข้าพเจ้าจะอายใจที่จะทำอย่างนั้น
- (2) ข้าพเจ้าเกรงว่าจะถูกหาโทษหากถูกจับได้
- (3) อื่นๆ (โปรดระบุ)

.

โปรดตรวจสอบว่าคำตอบของท่านครบทุกข้อทุกตอนหรือยัง และขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือของท่าน

แสดงค่าตอบที่ถูกต้องและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามวินัยในตนเอง

ข้อที่	ค่าตอบที่ถูกต้อง	ค่า t	ข้อที่	ค่าตอบที่ถูกต้อง	ค่า t
1	ข(2)	4.934	13	ก(2)	4.981
2	ข(1)	3.887	14	ข(2)	5.028
3	ก(2)	3.534	15	ข(2)	3.936
4	ก(1)	3.256	16	ข(2)	2.812
5	ก(1)	5.812	17	ข(2)	3.570
6	ข(1)	5.189	18	ข(1)	3.124
7	ข(2)	3.342	19	ก(2)	6.098
8	ข(1)	2.710	20	ข(1)	3.335
9	ข(2)	4.925	21	ก(1)	2.788
10	ข(1)	3.291	22	ข(1)	2.982
11	ข(1)	3.264	23	ข(1)	5.022
12	ข(2)	3.075			

$$t_{.01,40} = 2.704$$

หมายเหตุ ทุกข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาคผนวก ข
แสดงค่าคะแนนดิบของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

แสดงคะแนนดิบจากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน
1	230	20	269	39	274
2	197	21	253	40	274
3	226	22	250	41	246
4	264	23	176	42	242
5	244	24	228	43	253
6	232	25	211	44	192
7	211	26	180	45	298
8	146	27	157	46	131
9	224	28	263	47	204
10	171	29	152	48	227
11	283	30	237	49	233
12	256	31	157	50	283
13	272	32	241	51	240
14	152	33	246	52	133
15	268	34	162	53	226
16	206	35	230	54	249
17	173	36	254	55	264
18	225	37	243	56	238
19	190	38	264	57	236

แสดงคะแนนดิบจากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู (ต่อ)

คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน
58	240	77	202	96	229
59	226	78	174	97	272
60	277	79	203	98	207
61	300	80	177	99	219
62	285	81	185	100	223
63	260	82	143	101	171
64	294	83	239	102	206
65	291	84	266	103	230
66	265	85	268	104	254
67	260	86	264	105	260
68	291	87	236	106	295
69	263	88	269	107	286
70	272	89	206	108	255
71	266	90	269	109	267
72	282	91	241	110	266
73	221	92	259	111	249
74	295	93	263	112	270
75	284	94	269	113	227
76	292	95	273	114	275

แสดงคะแนนดิบ จากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู (ต่อ)

คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน
115	283	134	266	153	246
116	227	135	265	154	263
117	263	136	263	155	278
118	247	137	259	156	257
119	222	138	297	157	238
120	245	139	281	158	171
121	218	140	276	159	270
122	231	141	265	160	259
123	180	142	253	161	263
124	229	143	267	162	177
125	298	144	294	163	204
126	268	145	169	164	227
127	215	146	262	165	255
128	185	147	236	166	253
129	254	148	265	167	269
130	200	149	274	168	244
131	264	150	259	169	261
132	255	151	264	170	241
133	265	152	230	171	219

แสดงคะแนนดิบจากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู (ต่อ)

คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน
172	230	191	234	210	286
173	266	192	240	211	243
174	249	193	262	212	189
175	180	194	197	213	255
176	279	195	204	214	216
177	194	196	243	215	201
178	226	197	210	216	236
179	287	198	275	217	244
180	278	199	245	218	247
181	250	200	250	219	246
182	259	201	250	220	228
183	239	202	180	221	220
184	238	203	246	222	241
185	240	204	206	223	250
186	249	205	253	224	218
187	237	206	233	225	220
188	287	207	250	226	248
189	282	208	174	227	217
190	243	209	113	228	251

แสดงคะแนนกับ ว่างแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน
1	100	20	95	39	78
2	89	21	102	40	107
3	92	22	96	41	105
4	102	23	43	42	85
5	86	24	85	43	58
6	69	25	77	44	109
7	71	26	75	45	134
8	52	27	102	46	71
9	94	28	107	47	70
10	59	29	51	48	73
11	124	30	67	49	102
12	115	31	44	50	101
13	118	32	94	51	93
14	51	33	86	52	54
15	112	34	92	53	73
16	51	35	82	54	97
17	76	36	78	55	110
18	79	37	82	56	113
19	77	38	98	57	67

แสดงคะแนนดิบจากแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง (ต่อ)

คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน
58	86	77	73	96	87
59	109	78	56	97	111
60	111	79	90	98	96
61	111	80	72	99	85
62	103	81	74	100	70
63	108	82	74	101	46
64	130	83	93	102	84
65	103	84	85	103	93
66	117	85	87	104	62
67	117	86	92	105	110
68	102	87	87	106	115
69	85	88	63	107	115
70	116	89	63	108	96
71	129	90	107	109	86
72	111	91	62	110	110
73	61	92	110	111	110
74	98	93	123	112	84
75	97	94	101	113	85
76	96	95	103	114	116
				115	122
				116	90
				117	106
				118	111
				119	114
				120	81

แสดงคะแนนดิบจากแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง' (ต่อ)

คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน
121	80	140	122	159	104
122	83	141	83	160	85
123	94	142	107	161	113
124	91	143	88	162	78
125	97	144	123	163	88
126	87	145	61	164	82
127	83	146	92	165	116
128	106	147	102	166	108
129	119	148	92	167	94
130	85	149	119	168	102
131	67	150	96	169	60
132	109	151	82	170	96
133	73	152	76	171	122
134	110	153	104	172	92
135	95	154	100	173	94
136	121	155	99	174	91
137	122	156	69	175	84
138	103	157	96	176	103
139	83	158	53	177	109

แสดงคะแนนดิบจากแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง (ต่อ)

คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน
178	98	195	86	212	66
179	116	196	71	213	105
180	119	197	121	214	99
181	109	198	85	215	87
182	108	199	99	216	88
183	89	200	84	217	110
184	95	201	47	218	107
185	98	202	101	219	79
186	102	203	73	220	100
187	82	204	98	221	86
188	105	205	110	222	70
189	111	206	106	223	82
190	104	207	101	224	97
191	104	208	120	225	93
192	106	209	103	226	89
193	91	210	87	227	81
194	93	211	83	228	120

แสดงคะแนนดิบจากแบบสอบถามวินัยในตนเอง

คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน
1	35	20	27	39	40
2	27	21	35	40	42
3	23	22	16	41	31
4	24	23	33	42	39
5	24	24	34	43	31
6	23	25	44	44	31
7	28	26	16	45	44
8	41	27	30	46	37
9	22	28	29	47	35
10	15	29	21	48	30
11	25	30	38	49	37
12	42	31	30	50	44
13	31	32	26	51	32
14	41	33	45	52	28
15	27	34	14	53	30
16	33	35	34	54	27
17	28	36	44	55	36
18	26	37	41	56	22
19	37	38	20	57	32

แสดงคะแนนดิบจากแบบสอบถามวินัยในตนเอง (ต่อ)

คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน
58	38	77	17	96	38
59	42	78	21	97	34
60	38	79	34	98	21
61	45	80	25	99	31
62	29	81	21	100	31
63	37	82	32	101	26
64	37	83	34	102	28
65	27	84	36	103	29
66	24	85	33	104	44
67	23	86	36	105	36
68	45	87	34	106	34
69	20	88	24	107	36
70	42	89	24	108	32
71	34	90	39	109	30
72	30	91	37	110	39
73	33	92	24	111	27
74	38	93	38	112	32
75	44	94	31	113	15
76	46	95	3	114	27

แสดงคะแนนดิบจากแบบสอบถามวินัยในตนเอง (ต่อ)

คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน
115	26	134	34	153	25
116	24	135	37	154	25
117	41	136	35	155	31
118	35	137	34	156	44
119	43	138	34	157	25
120	32	139	27	158	8
121	32	140	32	159	25
122	37	141	32	160	28
123	36	142	26	161	40
124	26	143	32	162	17
125	36	144	31	163	27
126	38	145	30	164	29
127	20	146	46	165	31
128	45	147	22	166	35
129	26	148	15	167	44
130	34	149	35	168	29
131	25	150	26	169	35
132	22	151	28	170	28
133	24	152	30	171	27

แสดงคะแนนดิบจากแบบสอบถามวินัยในตนเอง (ต่อ)

คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน	คนที่	คะแนน
172	31	191	22	210	18
173	35	192	19	211	16
174	18	193	14	212	11
175	24	194	10	213	33
176	39	195	9	214	29
177	29	196	31	215	40
178	23	197	30	216	27
179	38	198	32	217	45
180	46	199	28	218	39
181	27	200	34	219	30
182	29	201	32	220	16
183	40	202	19	221	29
184	20	203	38	222	27
185	40	204	30	223	32
186	36	205	40	224	28
187	27	206	29	225	28
188	42	207	39	226	39
189	23	208	9	227	34
190	28	209	23	228	40